

2. Problemele concursului de programare "Bursele Agora"

2.1. Problemele propuse în ediția 2000-2001

2.1.1. Triangularizare

Se consideră un poligon convex cu n laturi; pentru acest poligon trebuie să se determine în câte moduri poate fi acesta triangularizat. Prin triangularizare se înțelege împărțirea poligonului în $n - 2$ triunghiuri sau trasarea a $n - 3$ diagonale care nu se intersectează decât în vârfurile poligonului.

Date de intrare

Fișierul de intrare **POLIGON.IN** conține un singur număr întreg n , reprezentând numărul de laturi ale poligonului convex.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **POLIGON.OUT** trebuie să conțină o singură linie pe care se va afla numărul triangularizărilor posibile.

Restricție

- $1 \leq n \leq 2457$.

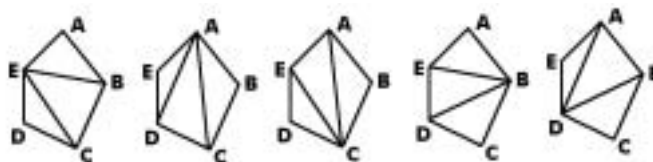
Exemplu

POLIGON.IN

5

POLIGON.OUT

5

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.2. Divizori

Se consideră un număr natural nenul n ; să se determine care este cel mai mic număr natural care are exact n divizori.

Date de intrare

Fișierul de intrare **DIV.IN** conține un singur număr întreg n , reprezentând numărul de divizori pe care trebuie să-i aibă numărul furnizat la ieșire.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **DIV.OUT** trebuie să conțină o singură linie pe care se va afla un număr d care are exact n divizori.

Restricție

- $1 \leq n \leq 2457$.

Exemplu

DIV.IN	DIV.OUT
6	12

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.3. Premiere

La un concurs trebuie premiați n participanți. Sponsorii au pus la dispoziția organizatorilor k categorii de premii, din fiecare categorie fiind disponibile oricâte premii. Va trebui să determinați numărul modalităților de premiere a câștigătorilor, astfel încât fiecare să primească un singur premiu și să fie oferit cel puțin un premiu din fiecare categorie.

Date de intrare

Fișierul de intrare **PREMII.IN** conține două numere întregi n și k , reprezentând numărul de premianți, respectiv numărul de categorii de premii. Cele două numere sunt separate printr-un singur spațiu.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **PREMII.OUT** trebuie să conțină o singură linie pe care se va afla numărul posibilităților de premiere.

Restricție

- $1 \leq k \leq n \leq 100$.

Exemplu

PREMII.IN	PREMII.OUT
5 3	25

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.4. Acadele

O fabrică de dulciuri produce zilnic N acadele care trebuie ambalate în B cutii, fiecare cutie conținând L acadele. Ciclul de producție durează D zile și satisface următoarele criterii:

- parametrii de producție N , B ($B > 1$) și L sunt aceiași pe toată durata unui ciclu de producție;
- acadelele produse în aceeași zi au ambalaje diferite;
- există exact N tipuri de ambalaje folosite pe toată durata unui ciclu de producție;
- la sfârșitul unui ciclu de producție, pentru fiecare pereche de ambalaje distincte există o singură cutie care conține exact două acadele care au aceste ambalaje, celelalte acadele fiind ambalate diferit față de cele două.

De exemplu, dacă se produc zilnic 9 acadele, ciclul de producție este de 4 zile, atunci în fiecare zi se pot folosi 3 cutii care conțin câte 3 acadele. Cele 9 tipuri de ambalaje pot fi folosite astfel:

	cutia 1	cutia 2	cutia 3
ziua 1:	123	468	579
ziua 2:	145	278	369
ziua 3:	167	249	358
ziua 4:	189	256	347

Scrieți un program care pentru un număr N dat determină valoarea L , astfel încât valoarea $D - B$ să fie minimă. Dacă există mai multe soluții se va alege cea pentru care valoarea L este maximă.

Date de intrare

Fișierul de intrare **ACADELE.IN** conține un singur număr întreg N , reprezentând numărul de acadele produse zilnic.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **ACADELE.OUT** va conține, pe o singură linie, valorile L , B și D separate printr-un singur spațiu. Dacă nu există soluție se va scrie 0 0 0.

Restricție

- $1 \leq N \leq 2000000000$.

Exemplu

ACADELE.IN	ACADELE.OUT
5 3	25

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.5. Galbeni

Se consideră n grămezi de galbeni. Dacă o grămadă A conține a galbeni, o grămadă B conține b galbeni și $b \leq a$, atunci din grămada A pot fi mutați b galbeni în grămada B . Efectuând mai multe operații, trebuie să obținem cel mult două grămezi de galbeni (restul de $n - 2$ grămezi nu vor mai conține nici un galben). Grămezile sunt etichetate cu numere de la 1 la n .

Date de intrare

Fișierul de intrare **GALBENI.IN** va conține pe prima linie numărul n , iar pe a doua linie n numere reprezentând numărul de galbeni din cele n grămezi.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **GALBENI.OUT** va conține câte o linie pentru fiecare operație efectuată. Fiecare linie va conține două numere; primul va indica grămada din care se iau galbeni, iar al doilea grămada în care se pun galbeni.

Restricții și precizări

- $1 \leq n \leq 1000$;
- numărul total al galbenilor nu poate depăși valoarea 2000000000;
- numărul de operații efectuate nu trebuie să fie neapărat minim.

Exemplu

GALBENI.IN	GALBENI.OUT
4	3 1
1 2 3 4	1 2
	2 4

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.6. Fantome

Un grup de n vânători luptă cu n fantome. Vânătorii și fantomele se află în puncte având coordonate reale. Nu există trei puncte coliniare în care să se afle vânători sau fantome. Vânătorii au arme fotonice cu ajutorul cărora pot trimite raze care distrug fantomele. Fiecare vânător va trebui să distrugă câte o fantomă. Armele sunt descărcate în același timp și razele nu se intersectează, deoarece efectele nu mai pot fi controlate. Scrieți un program care determină care fantomă trebuie distrusă de fiecare vânător.

Date de intrare

Fișierul de intrare **FANTOME.IN** conține pe prima linie numărul n . Următoarele n linii conțin coordonatele punctelor în care se află vânătorii și următoarele n linii conțin coordonatele punctelor în care se află fantomele.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **FANTOME.OUT** va conține n numere, un număr pe câte o linie, a i -a linie indicând fantoma distrusă de al i -lea vânător. Fantomele sunt etichetate cu numere de la 1 la n .

Restricții și precizări

- $1 \leq n \leq 500$;
- punctele au coordonatele din intervalul $[0, 1000]$ cu trei zecimale exacte.

Exemplu

FANTOME.IN	FANTOME.OUT
3	2
0 0	1
4 3	3
4 0	
2 1	
2 5	
5 5	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.7. Unitate

Se consideră o matrice de dimensiuni $m \times n$ care conține doar elemente din mulțimea $\{0, 1\}$. Fiecare linie și coloană reprezintă scrierea binară a unui număr natural (în cadrul unei linii numărul se citește de la dreapta la stânga, iar în cadrul unei coloane numărul se citește de jos în sus). Singura operație admisă este adunarea binară a unei unități la numărul de pe o linie sau de pe o coloană. Determinați numărul de unități care trebuie adunate pentru a obține o matrice ale cărei elemente au toate valoarea 1.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **UNITATE.IN** conține valorile m și n , separate printr-un spațiu. Următoarele m linii conțin câte n numere reprezentând valorile elementelor matricei. Prima dintre aceste linii corespunde primei linii a matricei, cea de-a doua dintre linii corespunde celei de-a doua linii a matricei etc. Primul element de pe o linie corespunde elementului aflat pe prima coloană a matricei, cel de-al doilea element de pe linie corespunde elementului de pe a doua coloană etc. Numerele de pe o linie sunt separate prin spații.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **UNITATE.OUT** va conține o singură linie pe care se va afla numărul operațiilor care trebuie efectuate.

Restricție

- $1 \leq m, n \leq 100$.

Exemplu

UNITATE . IN	UNITATE . OUT
2	2
1 0	
0 1	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.8. Sfere

Dacă avem o sferă, atunci spațiul este împărțit în două zone: cea din interiorul sferei și cea din exterior. Dacă avem două sfere, atunci spațiul poate fi împărțit în trei sau patru zone. Dacă sferele nu se intersectează vom avea trei zone: interiorul primei sfere, interiorul celei de-a doua sfere și zona exterioară sferelor. Dacă sferele se intersectează atunci vor fi patru zone: zona comună celor două sfere, zona din interiorul primei sfere (fără zona comună), zona din interiorul celei de-a doua sfere (fără zona comună) și zona din exteriorul sferelor. Dându-se n sfere, determinați care este numărul maxim de zone în care poate fi împărțit spațiul aranjând sferele într-un mod convenabil.

Date de intrare

Fișierul de intrare **SFERE . IN** va conține pe prima linie numărul n al sferelor.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **SFERE . OUT** va conține, pe o singură linie, numărul maxim de zone în care poate fi împărțit spațiul.

Restricție

- $2 \leq n \leq 1000$.

Exemplu

SFERE . IN	SFERE . OUT
2	4

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.9. Asemănare

Se dau două poligoane în plan, fiecare având n vârfuri. Poligoanele sunt date prin coordonatele vârfurilor lor, în ordine trigonometrică, sau invers trigonometrică. Se cere să se verifice dacă cele două poligoane sunt asemenea.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **POLIGON.IN** conține numărul n al vârfurilor poligoanelor. Următoarele n linii conțin coordonatele vârfurilor primului poligon. Următoarele n linii conțin coordonatele vârfurilor celui de-al doilea poligon.

Date de ieșire

Datele de ieșire vor fi scrise în fișierul **POLIGON.OUT**. Dacă poligoanele sunt asemenea, fișierul de ieșire va conține n numere (un număr pe linie), a i -a linie indicând vârful din al doilea poligon care corespunde celui de-al i -lea vârf din primul poligon (unghiurile corespunzătoare acestor două vârfuri trebuie să fie egale). Dacă poligoanele nu sunt asemenea, fișierul de ieșire va conține doar cifra 0.

Restricții și precizări

- $3 \leq n \leq 100$;
- coordonatele vârfurilor poligoanelor sunt numere reale cu o precizie de trei zecimale exacte din intervalul $[0, 1000]$.

Exemplu

POLIGON.IN	POLIGON.OUT
5	2
0.000 0.000	1
0.000 4.000	5
2.000 6.000	4
4.000 4.000	3
4.000 0.000	
0.000 1.000	
0.000 3.000	
2.000 3.000	
2.000 1.000	
1.000 0.000	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.10. Dreptunghi

Se consideră un dreptunghi ale cărui dimensiuni sunt numere naturale. Dreptunghiul trebuie descompus într-un număr minim de pătrate ale căror laturi sunt paralele cu laturile dreptunghiului. Într-un dreptunghi se poate efectua o tăietură completă (de la o margine la alta) paralelă cu o latură.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **DREPT.IN** conține valorile m și n , separate printr-un spațiu, reprezentând dimensiunile dreptunghiului.

Date de ieşire

Fişierul de ieşire **DREPT.OUT** va conţine numărul minim de pătrate în care poate fi împărţit dreptunghiul, respectând regula de efectuare a tăieturilor.

Restricţie

- $1 \leq m, n \leq 100$.

Exemplu

DREPT.IN	DREPT.OUT
2 4	2

Timp de execuţie: 1 secundă/test

2.1.11. Alb şi negru

Pe o tablă liniară cu $2 \cdot n + 1$ căsuţe se află n bile albe (pe primele n poziţii) şi n bile negre (pe ultimele n poziţii), căsuţa din mijloc fiind liberă. O bilă albă poate fi deplasată în căsuţa din dreapta ei dacă aceasta este liberă (operaţia **w**) sau poate sări peste bila din dreapta ei, dacă a doua căsuţă din dreapta este liberă (operaţia **W**). O bilă neagră poate fi deplasată în căsuţa din stânga ei dacă aceasta este liberă (operaţia **B**) sau poate sări peste bila din stânga ei, dacă a doua căsuţă din stânga este liberă (operaţia **b**). După un număr oarecare de astfel de operaţii bilele albe trebuie să ajungă pe ultimele n poziţii, iar cele negre pe primele n poziţii.

Date de intrare

Fişierul de intrare **ALBNEGRU.IN** va conţine pe prima linie valoarea n .

Date de ieşire

Fişierul de ieşire **ALBNEGRU.OUT** va conţine, pe un singur rând şi fără spaţii, codificarea operaţiilor efectuate.

Restricţie

- $1 \leq n \leq 1000$.

Exemplu

ALBNEGRU.IN	ALBNEGRU.OUT
2	WbBwwBbW

Timp de execuţie: 1 secundă/test

2.1.12. Coeficient

Se consideră n orașe care sunt legate prin m străzi cu dublu sens. Fiecare stradă are atașat un coeficient întreg c . Între două orașe poate exista cel mult o stradă. Coeficientul unui traseu este dat de produsul coeficienților străzilor care îl formează. Se cere să se determine coeficientul minim al unui traseu de la orașul 1 la orașul n . Se știe că există întotdeauna un astfel de traseu.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **COEF.IN** conține numărul n al orașelor și numărul m al străzilor separate printr-un singur spațiu. Următoarele m linii conțin câte trei numere x, y și z (separate prin spații) cu semnificația: între orașele x și y există o stradă de coeficient z .

Date de ieșire

Fișierul **COEF.OUT** va conține coeficientul minim al unui traseu între orașele 1 și n .

Restricții și precizări

- $2 \leq n \leq 1000$;
- $2 \leq m \leq 5000$;
- coeficienții sunt numere întregi cuprinse între 1 și 1000;
- coeficientul minim al traseului va fi un număr care va conține cel mult 5000 de cifre.

Exemplu

COEF.IN	COEF.OUT
5 6	16
1 2 2	
1 4 2	
2 3 5	
3 4 2	
3 5 4	
4 5 9	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.13. Matrice

Se consideră o matrice având dimensiunile $m \times n$ care are toate elementele egale cu 1. O operație constă în schimbarea semnului tuturor elementelor de pe o linie sau de pe o coloană. În urma mai multor astfel de operații trebuie obținute exact k valori -1 în întreaga matrice.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **MATRICE.IN** conține valorile m și n , separate printr-un spațiu, reprezentând dimensiunile matricei. A doua linie conține numărul k de valori -1 care trebuie obținute.

Date de ieșire

În cazul în care nu există soluție, fișierul de ieșire **MATRICE.OUT** va conține doar valoarea 0. Dacă există soluție, atunci fișierul va conține câte o linie pentru fiecare operație efectuată. O operație este descrisă printr-un caracter c , urmat de un număr x (fără ca acestea să fie separate prin spații). Caracterul c va avea valoarea 'L' dacă operația este efectuată asupra unei linii și valoarea 'C' dacă este efectuată asupra unei coloane. Valoarea x va indica numărul de ordine a liniei sau coloanei asupra căreia este efectuată operația (numerotarea începe de la 1).

Restricții

- $1 \leq m, n \leq 500$;
- $1 \leq k \leq 250.000$.

Exemplu

MATRICE.IN	MATRICE.OUT
3 3 4	L2
	C2

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.14. Inversiuni

Se consideră un vector a care conține n elemente și se cere determinarea numărului de perechi (i, j) cu proprietatea $i < j$ și $a_i > a_j$.

Date de intrare

Fișierul de intrare **INVERS.IN** va conține pe prima linie numărul n al elementelor vectorului. Pe următoarea linie se află cele n elemente ale vectorului, separate prin spații.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **INVERS.OUT** va conține numărul de perechi (i, j) care au proprietatea cerută.

Restricție

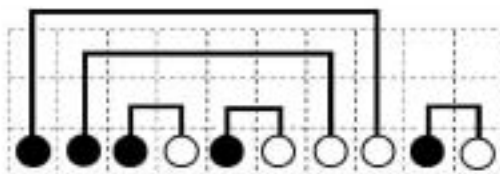
- $2 \leq n \leq 100$.

Exemplu**INVERS . IN**4
4 2 3 1**INVERS . OUT**

5

Timp de execuție: 1 secundă/test**2.1.15. Bile**

Se consideră n bile negre și n bile albe înșirate pe o bară dreaptă. Aceste bile urmează să fie legate între ele două câte două prin alte bare care nu pot să se intersecteze și să se suprapună. În acest scop se vor folosi, în cazul

fiecărei perechi, trei bucăți de bare: două verticale și una orizontală, conform figurii. O pereche este formată dintr-o bilă albă și una neagră, sau dintr-una neagră și una albă.

Date de intrare

Fișierul de intrare **BILE . IN** va conține pe prima linie numărul n al bilelor albe (și care este totodată și numărul bilelor negre). Pe următoarea linie se află o succesiune de cifre egale cu 0 și 1, neseperate prin spații, reprezentând bilele fixate pe bară; valoarea 0 corespunde bilelor albe, iar valoarea 1 corespunde bilelor negre.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **BILE . OUT** va conține pe prima linie un număr natural nenul, reprezentând lungimea minimă totală a barelor folosite, iar fiecare dintre următoarele n linii va conține două numere naturale nenule x și y , separate printr-un spațiu, reprezentând numărul de ordine a două bile legate în pereche; perechile care se vor scrie în fișier vor fi ordonate crescător în funcție de valoarea x .

Restricție

- $2 \leq n \leq 100$.

Exemplu**BILE . IN**10
1110100010**BILE . OUT**31
1 8
2 7
3 4
5 6
9 10**Timp de execuție: 1 secundă/test**

2.1.16. Robot

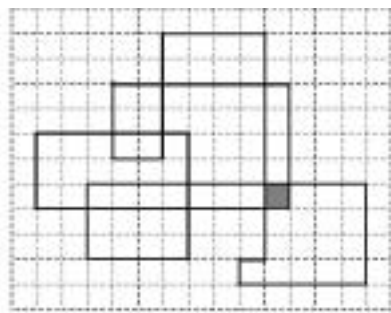
Un robot se poate mișca în plan doar pe direcțiile verticală, notate cu *up* ('U') și *down* ('D') respectiv orizontală, notate cu *left* ('L') și *right* ('R'). Robotul pornește dintr-un anumit punct și după ce își îndeplinește sarcinile, se întoarce tot în acest punct. Mișcarea robotului se descrie printr-o secvență de comenzi, conform căreia acesta se va deplasa de-a lungul unor linii care formează un caroiaj în care pătrățelele au laturile egale cu 1.

Robotul, în timp ce își parcurge drumul, trasează o linie în urma lui. Datorită faptului că traseul se sfârșește în același punct din care a pornit, se pot forma figuri geometrice, printre care și dreptunghiuri.

Vom numi dreptunghi vid acel dreptunghi care se formează din segmente aparținând traseului și care nu este intersectat de alte segmente din traseu.

Determinați cel mai mic dreptunghi vid care se formează din traseul robotului.

În imaginea următoare este prezentat un posibil traseu al robotului. Cel mai mic dreptunghi vid care se formează este hașurat.

Date de intrare

Fișierul de intrare **ROBOT.IN** va conține pe prima linie două numere naturale x și y separate printr-un singur spațiu, reprezentând coordonatele punctului de pornire. Pe următoarea linie se află un număr natural nenul c , reprezentând numărul de comenzi pe care le execută robotul, iar fiecare dintre următoarele c linii conține o pereche formată dintr-un caracter din mulțimea {'U', 'D', 'L', 'R'}, având semnificația de mai sus, și un număr care reprezintă numărul de pătrățele cu care se deplasează robotul în direcția specificată de caracter. Caracterul este separat de număr printr-un spațiu.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **ROBOT.OUT** va conține pe prima linie o pereche de numere naturale, separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele colțului stânga-jos al dreptunghiului vid de arie minimă. A doua linie conține două numere naturale separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele colțului dreapta-sus al dreptunghiului vid de arie minimă.

Restricție

- coordonatele în care se va afla robotul vor fi din intervalul $[0, 100]$.

Exemplu

ROBOT . IN	ROBOT . OUT
4 7	7 3
8	10 5
R 6	
D 4	
L 3	
U 2	
R 5	
D 4	
L 8	
U 6	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.1.17. Longhorn

Viitorul sistem de operare Microsoft Windows, cunoscut acum sub numele de cod Longhorn, va fi lansat, dacă nu se întâmplă nimic neprevăzut, în anul 2004. După achiziționarea produsului, mulți utilizatori vor dori să instaleze noul sistem de operare "pe curat".

Ei vor formata discul hard, vor instala noul sistem de operare, apoi vor dori să instaleze aplicațiile preferate. După cum știți, instalarea unei aplicații necesită, uneori, un anumit număr de resetări ale sistemului. Sarcina voastră este de a-i ajuta pe utilizatori să instaleze toate aplicațiile, resetând calculatorul de cât mai puține ori.

Pentru fiecare program de instalare este cunoscut numărul x de resetări necesare, precum și lista aplicațiilor care trebuie să fie deja instalate pentru ca acesta să poată fi lansat în execuție.

Un program de instalare funcționează astfel:

- este lansat în execuție;
- se execută primul pas al instalării (eventual, în paralel cu execuția altor programe de instalare);
- se așteaptă finalizarea execuției pasului curent de către toate programele de instalare aflate în execuție;
- se resetează sistemul;
- se trece la al doilea pas etc.

La un moment dat se pot afla în execuție oricâte programe de instalare, dacă aplicațiile necesare pentru execuția lor au fost deja instalate.

Să presupunem că dorim să instalăm aplicațiile *Microsoft Office*, *Microsoft Visual Studio.NET*, *Microsoft DirectX* și *Microsoft Internet Explorer*. Pentru a instala *Office* este nevoie de patru resetări, pentru *Visual Studio* este nevoie de trei resetări, pentru *DirectX* de două resetări și pentru *Internet Explorer* de o resetare. *Internet Explorer* și *DirectX* pot fi instalate fără să fie instalată nici o altă aplicație. *Visual Studio* poate fi instalat numai dacă sunt instalate *DirectX* și *Internet Explorer*, iar *Office* dacă a fost instalat *Internet Explorer*.

La primul pas se vor lansa programele de instalare pentru *Internet Explorer* și *DirectX*. După resetare, *Internet Explorer* este instalat, iar pentru *DirectX* se trece la al doilea pas al instalării.

Datorită faptului că *Internet Explorer* este instalat, se poate lansa în execuție și programul de instalare pentru *Office*. La acest al doilea pas se află în execuție programele de instalare pentru *DirectX* (al doilea pas) și *Office* (primul pas).

După resetare, *DirectX* este instalat, iar pentru *Office* se trece la al doilea pas. Datorită faptului că *DirectX* este instalat, se poate lansa în execuție și programul de instalare pentru *Visual Studio*. La acest al treilea pas se află în execuție programele de instalare pentru *Office* (al doilea pas) și *Visual Studio* (primul pas).

După resetare se vor afla în execuție programele de instalare pentru *Office* (al treilea pas) și *Visual Studio* (al doilea pas). După o nouă resetare se vor afla în execuție programele de instalare pentru *Office* (al patrulea pas) și *Visual Studio* (al treilea pas). Va avea loc o ultimă resetare, după care și aceste două programe sunt instalate. În total au avut loc cinci resetări.

Date de intrare

Fișierul de intrare **LONGHORN.IN** va conține pe prima linie numărul n al aplicațiilor care trebuie instalate. Pe fiecare a i -a linie dintre următoarele n linii se află mai multe numere separate prin spații. Primul număr reprezintă numărul de resetări pentru aplicația i , al doilea număr reprezintă numărul na de aplicații care trebuie deja să fie instalate, iar restul de na numere reprezintă numerele de ordine ale aplicațiilor care trebuie să fie deja instalate (dacă este cazul).

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **LONGHORN.OUT** va conține pe prima linie numărul total de resetări r , iar fiecare dintre următoarele r linii conțin un număr oarecare de numere naturale nenule separate între ele prin spații, reprezentând numerele de ordine ale aplicațiilor a căror programe de instalare se află în execuție la pasul respectiv.

Restricție

- $2 \leq n \leq 10.000$.

Exemplu

LONGHORN . IN	LONGHORN . OUT
4	5
4 1 4	3 4
3 2 3 4	1 4
2 0	1 2
1 0	1 2
	1 2

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2. Problemele propuse în ediția 2001-2002

2.2.1. Dune

După moartea tatălui său, *Paul Atreides* s-a refugiat în deșert printre fremeni. Aici el a primit numele *Muad'Dib* și a început să îi organizeze pe oamenii deșertului pentru a lupta împotriva *Harkonnenilor* în vederea redobândirii de către *Casa Atreides* a controlului asupra mirodeniei, bogăția inestimabilă a planetei-deșert *Arrakis*. Doar fremenii cunoșteau adevărata identitate al lui *Muad'Dib*, dar faima sa de profet a ajuns până pe *Giedi Prim*, planeta de reședință a *Casei Harkonnen*. Baronul *Vladimir Harkonnen* și-a dat seama că ar fi bine să cunoască acțiunile celui care a devenit într-un timp foarte scurt simbolul fremenilor. În acest scop, el a reușit să infiltreze printre fremeni un spion care avea asupra sa un dispozitiv de urmărire. *Paul Muad'Dib* și-a dat seama că este urmărit și s-a gândit să plece în deșert. Totuși, spionul a reușit să îi ascundă în interiorul distracției un aparat de urmărire rudimentar. Acest aparat este capabil de a detecta doar direcția de mers, dar nu și distanțele parcurse.

Planeta *Dune* (denumirea dată de fremeni *Arrakisului*) este descrisă printr-un tablou bidimensional de dimensiuni $m \times n$. O regiune stâncoasă este reprezentată de caracterul '+', o regiune deșertică prin caracterul '.', iar *sietch*-ul din care pleacă *Muad'Dib* prin caracterul '*'.

Se știe că pericolul principal al planetei *Dune* îl reprezintă uriașii viermi de nisip. Doar cei foarte bine antrenați pot supraviețui întâlnirii cu acești monștri care pot avea lungimi de câțiva kilometri. Totuși, trăind în deșert, fremenii au descoperit cum pot să folosească acești viermi în avantajul lor. Ținuturile stâncoase sunt controlate de către *Harkonnenii* deoarece aici nu există pericolul viermilor. Din aceste motive tânărul *Atreides* se deplasează doar prin deșert. Baronul a aflat acest lucru și încearcă să folosească informația în avantajul său.

Pentru aceasta îl cheamă pe mentatul *Thufir Hawat* și îi cere să determine șansele pe care le are de a-l găsi pe profetul fremenilor. În acest scop mentatul trebuie să determine numărul pozițiilor în care se poate afla *Muad'Dib*. *Hawat* știe că fremenul se

poate deplasa doar pe orizontală și pe verticală și că dispozitivul de urmărire va detecta orice schimbare de direcție. După schimbarea unei direcții *Muad'Dib* se deplasează cu cel puțin o poziție în acea direcție, și modificările de direcție au loc întotdeauna cu 90° .

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **DUNE.IN** conține numerele m și n , separate printr-un singur spațiu. Următoarele m linii conțin câte n caractere care descriu suprafața planetei (caracterele admise sunt '.', '+', '*' ; ele au semnificația prezentată anterior). Următoarea linie va descrie informațiile furnizate de dispozitivul de urmărire, neseparate prin spații. Litera 'N' indică o deplasare spre nord (spre prima linie a matricei), litera 'V' o deplasare spre vest (spre prima coloană), litera 'S' o deplasare spre sud (spre ultima linie), iar litera 'E' o deplasare spre est (spre ultima coloană).

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **DUNE.OUT** va conține un singur număr care va indica numărul pozițiilor în care se poate afla *Muad'Dib*.

Restricții și precizări

- $1 \leq m, n \leq 50$;
- numărul schimbărilor de direcție este cel mult 1000;
- *sietch-ul* din care pornește *Paul* este considerat a fi o regiune stâncoasă;
- *Paul* nu poate ieși în afara matricei.

Exemplu

DUNE.IN

```
4 5
.....
.+...
+....
.++. *
NVS
```

DUNE.OUT

```
4
```

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.2. Matrice

Se consideră două matrice pătratice binare (valorile elementelor pot fi 0 sau 1) A și B , care au N linii și N coloane și matricea $M_0 = [1]$, o matrice de dimensiuni 1×1 al cărei unic element are valoarea 1.

Regula matricei pentru o matrice M de dimensiuni $k \times k$ se aplică astfel:

- fiecare element din matricea M care are valoarea 1 este înlocuit cu matricea A ;
- fiecare element din matricea M care are valoarea 0 este înlocuit cu matricea B .

Astfel se obține o matrice de dimensiuni $k \cdot N \times k \cdot N$.

Regula matricei va fi folosită de 7 ori astfel:

- la început, ea este aplicată asupra matricei M_0 și duce la obținerea matricei $M_1 = A$;
- la al doilea pas, ea este aplicată asupra matricei $M_1 = A$ și se obține matricea M_2 ;
- la al treilea pas, este aplicată asupra matricei M_2 și se obține matricea M_3 ;
- la următorul pas, este aplicată asupra matricei M_3 și se obține matricea M_4 ;
- urmează aplicarea regulii asupra matricei M_4 și obținerea matricei M_5 ;
- după aplicarea regulii asupra matricei M_5 se obține matricea M_6 ;
- la ultimul pas, regula matricei este aplicată asupra matricei M_6 și se obține matricea M_7 .

Sarcina voastră este de a determina poziția celui de-al X -lea element cu valoarea 1 din matricea M_7 . Pentru a determina poziția celui de-al X -lea element cu valoarea 1, veți parcurge matricea M_7 linie cu linie (de la prima până la ultima) și veți citi fiecare linie de la stânga la dreapta.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **MATRICE.IN** va conține un număr întreg N , care va indica dimensiunile matricelor A și B .

Fiecare dintre următoarele N linii va conține câte N valori binare (0 sau 1) separate printr-un singur spațiu, reprezentând cele $N \cdot N$ elemente ale matricei A . Pe prima dintre aceste linii se vor afla elementele corespunzătoare primei linii a matricei, pe cea de-a doua linie cele corespunzătoare celei de-a doua linii a matricei etc. Primul element dintr-o linie va corespunde elementului de pe prima coloană a liniei respective, al doilea va corespunde elementului de pe a doua coloană etc.

Fiecare dintre următoarele N linii va conține câte N valori binare (0 sau 1) separate printr-un singur spațiu, reprezentând cele $N \cdot N$ elemente ale matricei B . Pozițiile elementelor sunt identice cu cele precizate pentru matricea A .

Pe ultima linie a fișierului de intrare se va afla numărul natural X .

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **MATRICE.OUT** va conține o singură linie pe care se vor afla două numere întregi, separate printr-un spațiu, care vor indica linia și coloana în care se află cel de-al X -lea element cu valoarea 1 din matricea M_7 .

Restricții și precizări

- $2 \leq N \leq 5$;
- matricea are cel puțin X elemente cu valoarea 1.

Exemplu**MATRICE . IN**

```
2
1 1
1 1
0 1
1 0
131
```

MATRICE . OUT

```
2 3
```

Timp de execuție: 1 secundă/test**2.2.3. Templu**

Arheologii au descoperit ruinele unui vechi templu. Pe un perete se află o inscripție foarte interesantă, formată din simboluri ale lunii și ale soarelui. Inscripția apare sub forma unei matrice pătratice cu N linii și N coloane.

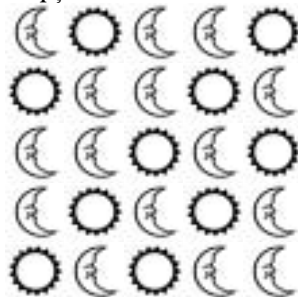
Din nefericire, trecerea timpului a dus la deteriorarea peretelui și acum numai ultima coloană mai este vizibilă. Până la urmă, arheologii au reușit să descopere o regulă interesantă, chiar dacă simbolurile nu mai sunt integral vizibile.

Se consideră simbolurile lunii și ale soarelui de pe o linie care sunt dispuse într-o ordine aparent aleatoare. Totuși, în continuare se observă o regulă foarte clară. O altă linie a matricei se obține din prima, efectuând o permutare cu o poziție, adică primul element ajunge pe ultima coloană, toate celelalte sunt mutate la stânga cu o poziție. O altă linie se obține permutând din nou cu o poziție și așa mai departe, până la obținerea tuturor rândurilor.

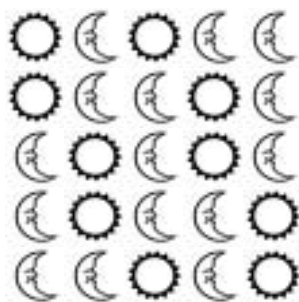
De exemplu, în situația ipotetică în care un rând ar fi

atunci cele cinci rânduri ale inscripției sunt:

Este evident că toate aceste rânduri apar pe inscripție, dar ele nu se află în această ordine. S-a observat că există o regulă de ordonare lexicografică a acestora. Singura regulă care stă la baza acestei ordonări este aceea că soarele se află, din punct de vedere lexicografic, înaintea lunii. Așadar, fiecare rând poate fi privit ca un cuvânt și aceste cuvinte sunt ordonate folosind această regulă. În acest caz, pentru linia considerată, configurația inscripției ar fi:

Folosind regulile prezentate, va trebui să determinați prima linie a inscripției (celelalte sunt ușor de aflat dacă este cunoscută aceasta), având în vedere faptul că aveți la dispoziție doar simbolurile de pe ultima coloană.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **TEMPLU.IN** va conține un număr întreg N , care va indica dimensiunea inscripției. Următoarea linie va conține N numere întregi, separate prin câte un spațiu, care vor indica simbolurile de pe ultima coloană a inscripției. Pentru a simboliza luna se va folosi valoarea 1, iar pentru a simboliza soarele se va folosi valoarea 0.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **TEMPLU.OUT** va conține o singură linie pe care se vor afla N numere întregi, separate prin câte un spațiu, care vor reprezenta simbolurile de pe prima linie a inscripției. Se va folosi valoarea 0 pentru soare și valoarea 1 pentru lună.

Restricții și precizări

- $1 \leq N \leq 50000$;
- există întotdeauna soluție.

Exemplu

TEMPLU.IN

5
1 1 1 0 0

TEMPLU.OUT

0 1 0 1 1

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.4. Cub

Se consideră un cub de dimensiune N . Acesta poate fi împărțit în N^3 cubulețe cu latura egală cu unitatea. În fiecare dintre aceste cubulețe se află câte o literă mică a alfabetului latin.

Sarcina voastră este de a determina numărul de apariții ale unui cuvânt S de lungime K , format din litere mici distincte. Cuvântul apare în cub dacă prima sa literă apare într-un anumit cubuleț, cea de-a doua literă apare în unul dintre cele cel mult 26 de cubulețe învecinate, a treia literă apare în unul dintre cele cel mult 26 de cubulețe vecine cu cubulețul în care se află a doua literă și așa mai departe.

Pentru un cubuleț de coordonate (x, y, z) , cele 26 de cubulețe învecinate au coordonatele $(x + d_x, y + d_y, z + d_z)$, unde d_x, d_y și d_z fac parte din mulțimea $\{-1, 0, 1\}$ și $|d_x| + |d_y| + |d_z| > 0$.

Aparițiile cuvântului se pot suprapune parțial, în sensul că un anumit cubuleț poate apărea în două sau mai multe apariții ale cuvântului dat.

Date de intrare

Pe prima linie a fișierului de intrare **CUB.IN** se află cuvântul S . Pe a doua linie se află un număr întreg N care reprezintă dimensiunea cubului.

Pe următoarele N^2 linii se află câte N litere ale alfabetului latin neseperate prin spații.

Considerăm că cele N^3 cubulețe sunt identificate prin coordonatele (x, y, z) , unde x, y și z variază între 1 și N . Pe primele N linii (dintre cele N^2) se vor afla literele corespunzătoare cubulețelor pentru care $z = 1$. Pe prima dintre acestea se vor afla literele corespunzătoare cubulețelor pentru care $y = 1$. Prima dintre aceste litere va corespunde cubulețului pentru care $x = 1$, a doua va corespunde cubulețului pentru care $x = 2$ și așa mai departe. Pe a doua dintre cele N linii se vor afla literele corespunzătoare cubulețelor pentru care $y = 2$ și așa mai departe. Pe următoarele N linii se vor afla literele corespunzătoare cubulețelor pentru care $z = 2$ și așa mai departe.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **CUB.OUT** va conține o singură linie pe care se va afla un singur număr, reprezentând numărul de apariții ale cuvântului S în cub.

Restricții și precizări

- $1 \leq N < 40$;
- $1 \leq K \leq 26$;
- numărul soluțiilor nu depășește 2000000000.

Exemplu**CUB . IN**ab
2
aa
aa
bb
bc**CUB . OUT**

12

Timp de execuție: 1 secundă/test**2.2.5. Arbori**

În curtea unei case se află M "arbori binari". Într-o zi, proprietarul a primit de la un prieten o fotografie cu N arbori binari. Poza i-a plăcut atât de mult, încât a decis să transforme N dintre arborii din grădină în cei N arbori din poză, dacă este posibil.

Dacă nu, el dorește să transforme un număr K dintre arborii din grădină în K arbori (cu numere de ordine diferite) din poză, maximizând valoarea K .

Proprietarul poate tăia crengi ale arborilor din grădină. În final, doi arbori (unul din grădină, unul din poză) sunt identici dacă au aceeași configurație a crengilor (muchiiilor); numerele care identifică nodurile sunt ignorate. Mai multe detalii reies din studierea exemplului.

Trebuie să scrieți un program pentru a-l ajuta pe proprietar să minimizeze numărul crengilor tăiate, în condițiile în care numărul K , definit anterior, este maxim.

Date de intrare

Pe prima linie a fișierului de intrare **ARBORI . IN** se află valorile M și N , separate printr-un singur spațiu.

În continuare sunt descriși cei M arbori din curte. Pe prima linie corespunzătoare unui arbore se află numărul X al nodurilor arborelui. Fiecare dintre următoarele linii descriu fiii fiecărui nod din arbore. Prima linie corespunde primului nod (care este întotdeauna rădăcina arborelui), a doua celui de-al doilea nod etc. Fiecare linie conține două numere cuprinse între 0 și X și indică numărul de ordine al celor doi fii ai nodului corespunzător liniei. Valoarea 0 indică faptul că nodul respectiv nu există.

Urmează descrierile celor N arbori din poză. Aceștia sunt descriși în același mod ca și cei M arbori din curte.

Datele de intrare sunt corecte; se garantează că fiecare descriere corespunde unui arbore binar.

Date de ieșire

Pe prima linie a fișierului de ieșire **ARBORI . OUT** se va afla numărul K al arborilor care pot fi obținuți. Pe a doua linie se află numărul MIN al crengilor tăiate.

Pe fiecare dintre următoarele K linii se va afla o pereche de numere: *număr_arbore_curte*, *număr_arbore_poză* care indică faptul că arborele *număr_arbore_poză* se obține tăind crengi din arborele *număr_arbore_curte*. Numerele de ordine ale arborilor din curte care apar în fișierul de ieșire trebuie să fie distincte. Similar, numerele de ordine ale arborilor din poză care apar în fișierul de ieșire trebuie să fie distincte. Nu contează ordinea în care sunt scrise perechile în fișierul de ieșire, iar dacă există mai multe soluții se va afișa una singură.

Restricții și precizări

- $1 \leq M, N \leq 40$;
- doi arbori nu se consideră identici decât dacă subarborii lor dreپți sunt identici și subarborii lor stânga sunt identici; dacă cei doi arbori sunt simetrici (subarborele stâng al unuia este identic cu subarborele drept al celuilalt și invers), atunci ei nu sunt considerați identici;
- fiecare arbore are cel mult 100 de noduri.

Exemplu

ARBORI . IN	ARBORI . OUT
3 3	2
2	1
2 0	2 1
0 0	3 2
3	
2 3	
0 0	
0 0	
5	
5 3	
0 0	
0 0	
0 0	
4 2	
3	
3 2	
0 0	
0 0	
2	
0 2	
0 0	
3	
2 0	
0 3	
0 0	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.6. Atlantis

În Anul Domnului Două Mii Patru Sute Cincizeci și șapte au fost, în sfârșit, descoperite vechile ruine ale civilizației *Atlantidei*.

Expediția a fost condusă de marele explorator al oceanelor *Iahim Uratrox*. Acesta a ajuns în fața porții miticului oraș *Atlantis*, dar nu a reușit să o deschidă deoarece este protejată de un vechi cifru.

Pe poartă sunt inscripționate zece simboluri distincte. Oamenii de știință au descoperit că acestea reprezintă cele 10 cifre zecimale, prima dintre ele corespunde cifrei 0, a doua corespunde cifre 1 și așa mai departe.

Pe mecanismul cifrului sunt reprezentate patru dintre cele zece simboluri. Există posibilitatea ca două sau mai multe dintre cele patru simboluri să fie identice. Mecanismul cifrului constă din N dispozitive care sunt activate prin simpla atingere. Pe fiecare dintre aceste N dispozitive este gravată o inscripție corespunzătoare unei cifre.

Oamenii de știință au mai descoperit că cifrul este dat de cel mai mic multiplu strict pozitiv al numărului format din cele patru simboluri desenate pe mecanism. Datorită faptului că pentru formarea multiplului nu sunt disponibile decât cifrele corespunzătoare celor N dispozitive, doar acestea pot fi folosite pentru formarea multiplului.

Operația de deschidere a porții este acum foarte simplă. Trebuie activate, succesiv, dispozitivele corespunzătoare cifrelor care formează multiplul. După activarea unui dispozitiv se aprinde o lumină care indică faptul că cifra a fost acceptată, iar apoi lumina se stinge pentru a permite repetarea cifrei.

Sarcina voastră este de a-l ajuta pe conducătorul expediției să găsească cifrul. Veți avea la dispoziție cele patru cifre ale numărului de la care se pornește și cifrele pe care le aveți la dispoziție pentru a determina multiplul.

Date de intrare

Pe prima linie a fișierului de intrare **ATLANTIS.IN** se află cele patru cifre ale numărului gravat pe mecanismul cifrului, neseperate prin spații. Există posibilitatea ca prima, primele două sau primele trei cifre să fie 0. Totuși, cel puțin una dintre cele patru cifre este diferită de zero.

Pe a doua linie a fișierului se află numărul N al cifrelor pe care le aveți la dispoziție pentru a forma multiplul.

Următoarele N linii conțin, fiecare, câte o cifră pe care o aveți la dispoziție.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **ATLANTIS.OUT** va conține o singură linie pe care se vor afla cifrele multiplului neseperate prin spații.

În cazul în care un astfel de multiplu nu poate fi determinat, *Iahim Uratrox* va folosi o încărcătură explozivă pentru a deschide poarta, iar dumneavoastră veți scrie în fișierul de ieșire valoarea 0.

Restricții și precizări

- $1 \leq N \leq 10$;
- cele N cifre pe care le aveți la dispoziție sunt distincte;
- valoarea numărului inscripționat pe mecanismul cifrului este cuprinsă între 1 și 9999;
- în cazul în care aveți la dispoziție cifra 0, aceasta nu poate fi prima cifră a multiplului pe care îl veți afișa.

Exemplu

ATLANTIS . IN	ATLANTIS . OUT
0012	144
5	
5	
4	
1	
7	
9	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.7. Celule

Un număr de n celule sensibile sunt așezate în cerc, fiecare comunicând cu cele două celule vecine. O celulă se poate găsi în două stări: excitată sau liniștită. Dacă o celulă este excitată la un moment dat t , atunci ea emite un semnal care ajunge la cele două celule vecine la momentul $t + 1$. Fiecare celulă este excitată atunci și numai atunci, când la ea ajunge un semnal de la una din celulele vecine. Dacă semnalele ajung deodată din ambele părți, atunci ele se anulează.

Dându-se o configurație inițială de celule excitate și liniștite, se cere să se determine dacă excitația se menține oricât de mult, sau se va liniști.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **CELULE . IN** conține un număr natural m , reprezentând numărul configurațiilor din fișier.

Fiecare din configurații se precizează pe două linii: pe prima linie se află un număr natural n , reprezentând numărul celulelor din configurație, iar pe a doua se află configurația propriu-zisă.

O configurație este reprezentată printr-o succesiune de cifre (nedespărțite prin spații) din mulțimea $\{0, 1\}$, unde 1 indică faptul că celula este excitată, iar 0 indică faptul că celula este liniștită.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **CELULE.OUT** va conține câte o linie pentru fiecare configurație descrisă în fișierul de intrare. În cazul în care excitația se menține oricât de mult, pe linia corespunzătoare se va scrie șirul de caractere **DA**. În caz contrar, linia va conține șirul de caractere **NU**.

Restricții și precizări

- $1 \leq m \leq 30$;
- $1 \leq n \leq 10000$;
- nu se va acorda punctajul corespunzător unui test decât dacă toate cele m răspunsuri sunt corecte; nu se acordă punctaje parțiale.

Exemplu

CELULE . IN	CELULE . OUT
3	NU
12	DA
111111111111	NU
3	
110	
6	
101010	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.8. Fibonacci

Se consideră celebrul șir al lui Fibonacci, definit astfel:

- $F_0 = 0$;
- $F_1 = 1$;
- $F_i = F_{i-1} + F_{i-2}$ pentru $i > 1$.

Sarcina voastră este de a determina indicele unui element al acestui șir astfel încât elementul să fie divizibil cu un număr de forma 2^n .

Valoarea indicelui trebuie să fie mai mică decât 2^n . De exemplu, pentru $n = 3$, unul dintre elementele divizibile cu 2^3 este 8 (are indicele 6 și $6 < 8$).

Date de intrare

Fișierul de intrare **FIBO.IN** conține o singură linie pe care se află un singur număr care reprezintă valoarea n .

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **FIBO.OUT** va conține o singură linie pe care se va afla indicele elementului divizibil cu 2^n .

În cazul în care nu există nici un element divizibil cu 2^n a cărui indice să aibă o valoare mai mică decât 2^n , atunci în fișierul de ieșire se va scrie valoarea -1.

Restricție

- $1 \leq n \leq 10000$.

Exemple

FIBO.IN	FIBO.OUT
3	6
FIBO.IN	FIBO.OUT
1	-1
FIBO.IN	FIBO.OUT
5	24
FIBO.IN	FIBO.OUT
2	-1

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.9. Atlantis2

După ce a reușit să treacă de poarta cetății *Atlantis*, *Iahim Uratrox*, marele explorator al *Atlantidei*, a descoperit o mulțime dintre vestigiile vechii civilizații.

Singura clădire în care nu a putut intra este palatul foștilor suverani atlanți. Se presupune că în interiorul acestui palat se pot găsi documentele care să explice motivul scufundării miticului oraș. Din nefericire, intrarea în palat este protejată și ea de un cifru.

Mecanismul este unul mult mai simplu, el constând din doar două dispozitive de introducere a codului. Pe mecanism este gravat, la fel ca și la intrare, un număr format din șase cifre.

Bineînțeles, savanții au reușit imediat să descopere algoritmul de funcționare al mecanismului. Cele două dispozitive corespund semnelor '+' și '-'. Fiecare atingere a unui dispozitiv duce la adunarea sau scăderea unui număr. Acest număr variază în funcție de numărul de ordine al atingerii. La a i -a atingere, numărul care se adună sau se scade este i^2 . Se pornește cu valoarea 0.

Așadar, la fiecare atingere i valoarea corespunzătoare mecanismului scade sau crește cu i^2 . În final, pentru a deschide poarta, trebuie să se obțină valoarea gravată pe mecanism.

Date de intrare

Fișierul de intrare **ATLANTIS.IN** conține o singură linie pe care se află cele șase cifre ale numărului gravat pe mecanismul cifrului, neseparate prin spații. Există posibilitatea ca prima, primele două, primele trei, primele patru sau primele cinci cifre să fie 0. Totuși, cel puțin una dintre cele șase cifre este diferită de zero.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **ATLANTIS.OUT** va conține o singură linie pe care se vor afla semnele corespunzătoare atingerilor mecanismului. Al i -lea semn de pe această linie va corespunde celei de-a i -a atingeri. Dacă prin această atingere se adună valoarea i^2 , atunci semnul va fi '+'. Dacă atingerea duce la scăderea valorii i^2 , atunci semnul va fi '-'.

Restricții și precizări

- Valoarea numărului inscripționat pe mecanismul cifrului este cuprinsă între 1 și 999999.
- În cazul în care nu poate fi descoperită o secvență de atingeri, *Iahim Uratrox* nu va mai putea deschide poarta folosind o încărcătură explozivă așa cum ar fi putut face atunci când se afla în fața porții orașului, deoarece ar risca să distrugă prea multe vestigii importante; astfel, cel mai mare secret al Atlantidei va fi păstrat pentru totdeauna. Din fericire, după câteva luni, exploratorul s-a întors și a prezentat motivele scufundării *Continentalului Pierdut*; se pare că explicația era atât de îngrijorătoare încât s-a decis ca motivele să nu fie cunoscute publicului. Totuși, concluzia evidentă care poate fi trasă este că există întotdeauna o secvență corectă de atingeri care duc la deschiderea porții.
- Poarta se deschide chiar dacă numărul atingerilor nu este minim.
- Dacă există mai multe soluții, doar una trebuie scrisă în fișierul de ieșire.

Exemple

ATLANTIS.IN	ATLANTIS.OUT
000012	++-+
ATLANTIS.IN	ATLANTIS.OUT
000055	+++++

Timp de execuție: 5 secunde/test

2.2.10. Conducute

Într-o țară există k rafinării, unde din țiței se prepară benzină și n benzinării, unde trebuie să ajungă prin conducte benzina preparată de rafinării. Se pune problema amplasării conductelor care leagă rafinăriile de benzinării, astfel încât lungimea totală a conductelor să fie minimă.

Stabiliți care sunt rafinăriile și benzinăriile între care se vor amplasa conductele, astfel încât lungimea lor totală să fie minimă.

Date de intrare

Pe prima linie a fișierului de intrare **CONDUCTE.IN** se află două numere naturale k și n , reprezentând numărul rafinăriilor, respectiv numărul benzinăriilor, separate printr-un spațiu. Următoarele k linii conțin câte două numere întregi, separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele rafinăriilor; următoarele n linii conțin, de asemenea, câte două numere întregi, separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele benzinăriilor. Coordonatele corespund unor indici de linii, respectiv de coloană într-un carouaj imaginar care conține punctele corespunzătoare rafinăriilor și benzinăriilor.

Date de ieșire

În fișierul de ieșire **CONDUCTE.OUT** se vor scrie acele locuri care se vor lega prin conductele rețelei, având lungimea totală minimă. În fiecare linie se vor scrie două numere întregi, separate printr-un spațiu, reprezentând numerele de ordine a două puncte legate. Indicele rafinării se va preceda de litera 'R', iar indicele benzinării de litera 'B'.

Restricții și precizări

- $1 \leq k \leq 10$;
- $1 \leq n \leq 1000$;
- coordonatele rafinăriilor și benzinăriilor sunt numere întregi din intervalul $[-100, 100]$;
- conductele se pot ramifica doar în dreptul benzinăriilor sau în dreptul rafinăriilor;
- este posibil ca două benzinării să fie legate prin conducte (altfel spus, nu este obligatoriu ca într-o benzinărie benzina să sosească direct dintr-o rafinărie).

Exemplu

CONDUCTE.IN	CONDUCTE.OUT
2 4	B2 B4
100 100	R2 B3
0 100	B2 B3
-100 100	R2 B1
100 0	
40 40	
100 -50	

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.11. Dune2

Pe *Câmpia Arakeenului* are loc bătălia finală pentru controlul planetei *Dune*. Câmpia este reprezentată printr-o matrice având șapte coloane și N linii.

În fiecare zonă (celulă a matricei) se află câte un contingent de trupe ale *atreizilor* și ale *harkonnenienilor*. Valoarea corespunzătoare unei zone este dată de diferența dintre numărul soldaților celor două case. Valoarea este pozitivă dacă *harkonnenii* sunt mai numeroși, negativă dacă sunt mai multe trupe *Atreides* și 0 dacă cele două contingente sunt egale.

Paul Muad'Dib are la dispoziție k bombe nucleare (*Arde-Piatră*) pe care le-a achiziționat la un preț foarte mare de la *ixieni*. Fiecare bombă poate fi lansată asupra unei secțiuni pătratică având latura 2. Așadar, patru zone vor fi afectate de un *Arde-Piatră*. Evident, toți soldații aflați în acele zone vor fi nimiciți.

Bombele trebuie lansate complet în interiorul câmpiei. *Paul* dorește ca pagubele provocate de cele k bombe să fie maxime (diferența dintre numărul *harkonnenilor* și cel al *atreizilor* din zonele afectate să fie cât mai mare). Pentru aceasta el poate folosi nici una, una, mai multe sau toate bombele pe care le-a achiziționat.

Date de intrare

Prima linie a fișierului **DUNE.IN** va conține două numere întregi, separate printr-un spațiu. Primul va indica numărul N al liniilor matricei, iar al doilea va indica numărul K al bombelor pe care le are la dispoziție *Paul*. Fiecare dintre următoarele N linii va conține câte șapte numere întregi separate prin câte un spațiu, reprezentând cele $7 \cdot N$ elemente ale matricei. Pe prima dintre aceste linii se vor afla elementele corespunzătoare primei linii a matricei, pe cea de-a doua linie cele corespunzătoare celei de-a doua linii etc. Primul element dintr-o linie va corespunde elementului de pe prima coloană a liniei respective, al doilea va corespunde elementului de pe a doua coloană etc.

Date de ieșire

În fișierul de ieșire **DUNE.OUT** se va scrie un număr întreg care va indica diferența maximă dintre numărul *harkonnenienilor* și numărul *atreizilor* afectați de bombe.

Restricții

- $2 \leq n \leq 100$;
- $1 \leq k \leq 100$.

Exemplu

DUNE.IN

```
3 4
1 1 0 0 0 0 0
1 1 1 0 0 -3 0
-4 1 1 0 0 1 1
```

DUNE.OUT

```
7
```

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.12. Frăția Inelului

După ce a primit *Inelul Puterii* de la *Bilbo*, *Frodo* a fost nevoit să fugă din *Comitat* deoarece era urmărit de duhurile *Inelului*. A reușit să ajungă în *Vâlceaua Despicată*, loc în care s-a ținut marele sfat din casa lui *Elrond*.

Aici s-a hotărât ca inelul să fie distrus. Pentru aceasta el trebuia transportat la *Muntele Osândeii*, singurul loc în care acesta putea fi distrus. *Frodo* a fost ales ca *Purtător al Inelului* și s-a decis ca opt reprezentanți ai semințiilor puse în pericol de *Umbra* din *Mordor* să îl însoțească. Astfel s-a format *Frăția Inelului*.

Din păcate au izbucnit certuri cu privire la traseul care urma să fie parcurs. Pentru a rezolva această problemă, *Elrond* și-a dat seama că, mai întâi, trebuie cunoscut numărul traseelor posibile. Sarcina calculării acestui număr i-a revenit lui *Sam cel Înțelept*. El a primit cea mai nouă hartă a *Pământului de Mijloc* pe care erau marcate cele mai importante puncte de reper, precum și traseele care le unesc.

Drumurile care unesc două repere sunt cu sens unic și nu există posibilitatea ca, dacă s-a ajuns la un anumit punct de reper, să existe o cale spre un punct de reper anterior. Și acum, va trebui să vă închipuiți că sunteți *Sam*, și că de dumneavoastră depinde succesul expediției.

Date de intrare

Fișierul de intrare **SAM.IN** conține, pe prima linie, numărul M al drumurilor care leagă două repere. Pe fiecare dintre următoarele M linii se vor afla câte două cuvinte (formate doar din litere mari ale alfabetului latin), care vor reprezenta reperele unite de un drum (sensul este de la primul la al doilea reper).

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **SAM.OUT** va conține o singură linie pe care se va afla numărul traseelor.

Restricții și precizări

- există cel mult 1000 de drumuri și 100 de repere;
- numărul total al traseelor este întotdeauna cuprins între 1 și 2000000000;
- se pleacă întotdeauna din VALCEAUADESPICATA;
- se ajunge întotdeauna la MUNTELEOSANDEI.

Exemplu

SAM.IN

9

ROHAN GONDOR

VALCEAUADESPICATA COMITAT

VALCEAUADESPICATA ROHAN

VALCEAUADESPICATA MORIA

SAM.OUT

5

MORIA ROHAN
MORIA GONDOR
MORIA MORDOR
GONDOR MUNTELEOSANDEI
ROHAN MUNTELEOSANDEI

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.2.13. Litere

Se consideră un șir de litere mari ale alfabetului latin. Acest șir se află pe prima linie a unei matrice pătratice A , având dimensiunea egală cu lungimea șirului. Următoarea linie a matricei A se obține prin permutarea la stânga cu o poziție a elementelor de pe prima linie. Aceeași operație se aplică și pentru următoarele linii: linia i se obține prin permutarea la stânga cu o poziție a elementelor de pe linia $i - 1$.

În continuare se generează o matrice B care conține liniile matricei A ordonate lexicografic. De exemplu, dacă șirul de caractere considerat este GINFO, atunci matricea A va avea următoarea structură:

GINFO
INFOG
NFOGI
FOGIN
OGINF

Ordonând lexicografic liniile matricei A , se obține matricea B :

FOGIN
GINFO
INFOG
NFOGI
OGINF

Se cunosc caracterele de pe ultima coloană a matricei B și se cere determinarea caracterelor de pe prima linie a acesteia.

Date de intrare

Fișierul de intrare **LITERE.IN** conține o singură linie pe care se află caracterele de pe ultima coloană a matricei B .

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **LITERE.OUT** va conține o singură linie pe care se vor afla caracterele de pe prima linie a matricei B .

Restricții și precizări

- șirul inițial conține cel mult 10000 de caractere;
- pe baza ultimei coloane se va putea determina întotdeauna prima linie.

Exemplu**LITERE . IN**

NOGIF

LITERE . OUT

FOGIN

Timp de execuție: 1 secundă/test**2.2.14. Zăvor**

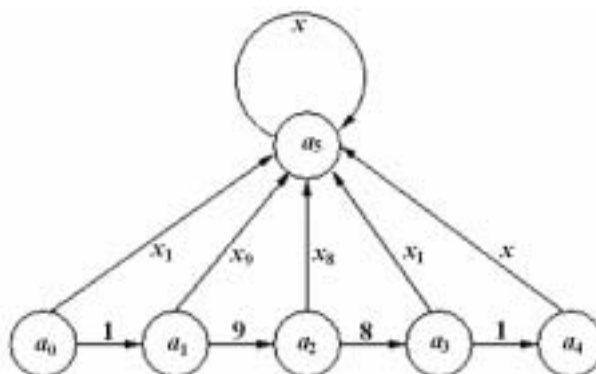
O închizătoare cu cifru este un instrument cu zece butoane pentru tastarea a câte unei cifre și un buton de reset care folosește la aducerea închizătorii în starea inițială.

Închizătoarea mai dispune de un buton cu care aceasta poate fi deschisă, cu condiția să fi tastat în prealabil parola corectă.

În închizătoare se încorporează un cip pentru o parolă dată, care funcționează ca un automat finit (rezultă că dacă parola este formată din N cifre, atunci automatul are exact $N + 2$ stări).

Dacă automatul se află într-o stare a și recepționează un semnal x (s-a apăsat butonul corespunzător cifrei x), atunci ajunge într-o stare nouă b , determinată în mod univoc de a și x .

De exemplu, dacă parola este 1981, atunci un automat care funcționează corect, trebuie să-și schimbe stările conform figurii următoare. De asemenea, automatul are voie să deschidă închizătoarea doar în starea a_4 . Pe figură x_i reprezintă toate cifrele diferite de i , iar x reprezintă toate cifrele.

Verificați dacă cipul dat funcționează corect sau nu. Se va verifica doar faptul că pe baza semnalelor se va deschide sau nu închizătoarea; dacă se recepționează parola corectă, închizătoarea se deschide întotdeauna.

Pentru această testare aveți la dispoziție trei operații; pentru programatorii în *Pascal*, acestea sunt conținute în *unit*-ul ZAVOR.TPU:

- **procedure** ResetA: automatul este adus în starea de bază;
- **procedure** Schimba($x:\text{Char}$): automatul trece din starea curentă în starea corespunzătoare semnalului x ($'0' \leq x \leq '9'$);
- **function** Deschide: Char : dacă starea curentă este cea de deschidere, atunci valoarea returnată este 'D', altfel se returnează valoarea 'N'.

Programatorii în C/C++ vor avea la dispoziție fișierul *header* ZAVOR.H care va conține funcțiile:

- **void** ResetA(**void**): automatul este adus în starea de bază;
- **void** Schimba(**char** x): automatul trece din starea curentă în starea corespunzătoare semnalului x ($'0' \leq x \leq '9'$);
- **char** Deschide(**void**): dacă starea curentă este cea de deschidere, atunci valoarea returnată este 'D', altfel se returnează valoarea 'N'.

Date de intrare

Singura linie a fișierului de intrare **TEST.IN** conține parola care este formată din cel mult 100 cifre zecimale (caractere cuprinse între '0' și '9') nedespărțite prin spații. Ultimul caracter este marcajul de sfârșit de linie.

Date de ieșire

În fișierul de ieșire **TEST.OUT** se va scrie rezultatul pe o singură linie.

Dacă cifrul se deschide doar pentru parola dată în fișierul de intrare, atunci în fișier se scrie cuvântul CORECT. Dacă cifrul se deschide și pentru alte chei decât parola dată, în fișierul de ieșire se va scrie un șir de caractere care deschid cifrul.

Timp de execuție: 1 secundă/test

2.3. Soluțiile problemelor propuse în ediția 2000-2001

2.3.1. Triangularizare

Chiar dacă problema nu este foarte cunoscută în această formă, ea se reduce la a determina numărul de șiruri care pot avea $2 \cdot n$ elemente și care satisfac criteriile:

- Exact n elemente au valoarea 1 și exact n elemente au valoarea 0.
- Orice prefix al acestor șiruri conține mai multe elemente care au valoarea 1 decât elemente care au valoarea 0; prin prefix înțelegem un subșir care conține primele elemente ale unui șir.

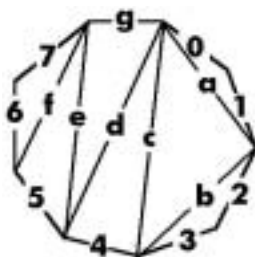
O altă variantă echivalentă a problemei este următoarea: *Să se determine numărul șirurilor de n perechi de paranteze care se deschid și se închid corect.*

Aceasta este cea mai cunoscută formă; există și alte enunțuri echivalente ale aceluiași probleme.

Vom demonstra acum echivalența dintre o triangularizarea unui poligon cu n laturi și determinarea unui șir de $n - 2$ perechi de paranteze care se deschid și se închid corect.

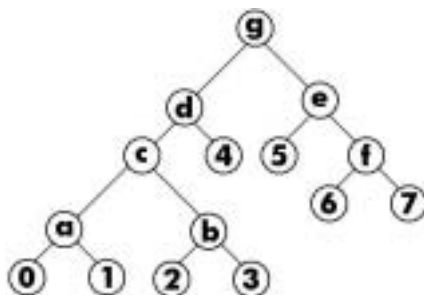
Dându-se o triangularizare oarecare a poligonului, considerăm una dintre laturi ca fiind baza triangularizării. Celelalte laturi sunt etichetate cu numere cuprinse între 0 și $n - 2$. Construim șirul de paranteze așa cum se descrie în continuare.

Baza și diagonalele pot fi etichetate dacă fac parte dintr-un triunghi care are celelalte două laturi etichetate. În acest caz, eticheta ei va conține o paranteză dreaptă deschisă, eticheta primei laturi, eticheta celei de-a doua laturi și o paranteză dreaptă închisă. Să considerăm următoarea triangularizare a unui poligon cu 9 laturi:

La primul pas vom eticheta diagonala a cu $[01]$, diagonala b cu $[23]$ și diagonala f cu $[67]$. La al doilea pas diagonala c este etichetată cu $[[01][23]]$, iar diagonala e este etichetată cu $[5[67]]$. La al treilea pas etichetăm diagonala d cu $[[01][23]4]$, iar la ultimul, baza este etichetată cu $[[[01][23]4][5[67]]]$.

Această etichetare poate fi considerată ca fiind descrierea unui arbore binar în care numerele reprezintă frunzele, iar parantezele descriu modul în care sunt realizate legăturile. Astfel, fiecărei triangularizări îi va corespunde un arbore binar unic. Pentru triangularizarea anterioară avem următorul arbore:

Vom eticheta cu 0 muchiile spre fiii dreپți și cu 1 muchiile spre fiii stângi. Efectuând apoi o parcurgere a arborelui, obținem un șir de numere 1 și 0, care satisface cele

două criterii amintite anterior. Înlocuind cifrele 1 cu o paranteză deschisă și cifrele 0 cu o paranteză închisă, obținem o parantezare. Astfel am demonstrat că fiecărei triangularizări a unui poligon cu n laturi îi corespunde o parantezare cu $n - 2$ perechi de paranteze.

Se știe că numărul de parantezări cu n perechi de paranteze este numărul lui *Catalan* care are valoarea:

$$\frac{C_{2n}^n}{n+1} = \frac{2n!}{n!(n+1)!}.$$

Deoarece numărul triangularizărilor unui poligon cu n laturi corespunde unei parantezări cu $n - 2$ perechi de paranteze, formula pe care o vom folosi este:

$$\frac{C_{2n-4}^{n-2}}{n-1} = \frac{(2n-4)!}{(n-2)!(n-1)!}$$

Datorită faptului că rezultatul poate avea aproape 1500 cifre, trebuie implementate operații cu numere mari.

Vom construi un vector care va conține valorile $n - 1, n, n + 1, \dots, 2 \cdot n - 4$. Produsul P al acestor numere reprezintă valoarea:

$$\frac{(2n-4)!}{(n-2)!}$$

Pentru a obține rezultatul final va trebui să împărțim acest produs la $(n - 1)!$. Pentru fiecare număr cuprins între 2 și $n - 1$ vom încerca să împărțim produsul P la numărul respectiv. Să considerăm un număr k . Pentru a împărți P la k vom efectua următoarele operații:

```
cât timp  $k > 1$  execută
     $d \leftarrow \text{cmmdc}(k, a_i)$ 
     $a_i \leftarrow a_i / d$ 
     $k \leftarrow k / d$ 
     $i \leftarrow i + 1$ 
sfârșit cât timp
```

După efectuarea tuturor împărțirilor, rezultatul final va fi obținut înmulțind elementele vectorului a . Pentru a micșora timpul de execuție vom lucra în baza 10000. De asemenea, nu vom efectua operații cu numere mari atâta timp cât putem realiza înmulțiri parțiale, astfel încât rezultatul să nu depășească valoarea 10000. Dacă printr-o astfel de înmulțire parțială s-ar depăși valoarea 10000, atunci se efectuează o înmulțire folosind numerele mari.

Analiza complexității

Citirea datelor de intrare se realizează în timp constant, deoarece acestea constau într-un singur număr; așadar, ordinul de complexitate al acestei operații este $O(1)$.

Pentru a determina șirul valorilor care vor fi înmulțite pentru a obține rezultatul, va trebui, mai întâi să creăm șirul care conține valorile $n - 1, n, n + 1, \dots, 2 \cdot n - 4$, operație al cărei ordin de complexitate este $O(n)$.

După crearea acestui șir, vom lua în considerare toate numerele cuprinse între 2 și $n - 1$. Pentru realizarea împărțirii va trebui, în cel mai defavorabil caz, să parcurgem întreg șirul. Pentru fiecare element al șirului vom determina un cel mai mare divizor comun, operație al cărei ordin de complexitate este $O(\log n)$. Așadar, pentru a realiza o împărțire avem nevoie de un timp de ordinul $O(n \cdot \log n)$, iar pentru realizarea tuturor împărțirilor ordinul de complexitate este $O(n^2 \cdot \log n)$.

Datorită faptului că numărul de cifre (în baza 10000) al rezultatului este limitat, putem considera că o înmulțire se realizează în timp constant. Numărul total al înmulțirilor are ordinul $O(n)$, deci operația de determinare a rezultatului final va avea ordinul de complexitate $O(n)$.

Afișarea numărului de triangularizări este realizată în timp constant, deoarece se afișează un singur număr.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(n) + O(n^2 \cdot \log n) + O(n) + O(1) = O(n^2 \cdot \log n)$.

Observație

Ordinul de complexitate ar fi fost $O(n)$ dacă nu am fi folosit artificiiul descris pentru calcularea rezultatului. Totuși, ar fi fost efectuate foarte multe operații cu numere mari și, deși am considerat constant timpul de execuție al unei astfel de operații, această constantă este, de fapt, foarte mare. Ca urmare, timpul real de execuție ar fi fost mult mai mare dacă am fi realizat înmulțiri și împărțiri cu numere mari.

2.3.2. Divizori

Pentru rezolvarea acestei probleme vom aplica metoda *programării dinamice*. Vom începe cu demonstrarea unui adevăr matematic: dacă n este un număr natural și a un șir care conține puterile la care apar factorii primi din descompunerea lui n , atunci numărul divizorilor lui n este:

$$\prod_{i=0}^{\infty} (a_i + 1)$$

Demonstrația acestei teoreme este foarte simplă. Numărului n i se asociază șirul a_i al puterilor la care apar factorii primi din descompunerea sa. Astfel, fiecărui divizor îi va corespunde un element al produsului cartezian $A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$, unde $A_i = \{0, 1, \dots, a_i\}$, iar numărul elementelor acestui produs cartezian este:

$$\prod_{i=0}^{\infty} (a_i + 1)$$

De fapt, nu trebuie să luăm în considerare toate numerele prime, fiind suficiente doar cele mai mici.

În continuare vom presupune că am ales primele 15 numere prime. La început determinăm vectorul d al divizorilor numărului k . Considerăm că acest vector are m elemente. Construim o matrice A cu 15 linii și m coloane, A_{ij} având valoarea egală cu cel mai mic număr care are ca factori primi primele numere prime și având d_j divizori. Rezultatul cerut va fi valoarea minimă de pe ultima coloană a matricei.

Primul element al fiecărei linii ($A_{i,1}$) va avea valoarea 1, deoarece 1 este cel mai mic număr cu un singur divizor. Vom avea $A_{0,j} = \infty$ deoarece nu există numere cu i divizori și nici un factor prim.

Elementul $A_{i,j}$ poate fi calculat folosind valorile $A_{i-1,k}$ pentru $k < j$ și d_k este divizor al lui d_j . $A_{i-1,k}$ are d_k divizori, deci o valoare A_{ij} cu d_j divizori poate fi obținută calculând valoarea:

$$A_{i-1,k} \cdot p_i^{d_j/d_k+1},$$

unde p_i este al i -lea număr prim. Valoarea A_{ij} va fi aleasă ca fiind minimul acestor valori. Dacă această valoare minimă este mai mare decât $A_{i-1,j}$, atunci A_{ij} va primi valoarea $A_{i-1,j}$.

Deoarece ar trebui să lucrăm cu numere foarte mari, în program determinăm logaritmi naturali ai valorilor A_{ij} , iar în final calculăm valoarea reală a minimului de pe ultima coloană a matricei folosind operații cu numere mari.

Analiza complexității

Citirea datelor de intrare se realizează în timp constant deoarece acestea constau într-un singur număr; așadar ordinul de complexitate al acestei operații este $O(1)$.

Operația de determinare a divizorilor numărului n are ordinul de $O(n)$ deoarece vom verifica toate numerele cuprinse între 1 și n . Există și variante mai rapide, dar această operație are un timp de execuție nesemnificativ față de restul operațiilor, motiv pentru care putem folosi un algoritm puțin mai lent.

Pentru a determina valorile elementelor matricei A va trebui ca, pentru fiecare element, să luăm în considerare toate numerele aflate deasupra sa, pe aceeași coloană. Așadar, pentru un element ordinul de complexitate al operației va fi $O(n)$, deoarece numărul liniilor matricei este egal cu numărul divizorilor, iar acest număr variază liniar în funcție de n . Deoarece numărul coloanelor matricei este constant, ordinul de complexitate al operației de determinare a elementelor matricei va fi $O(n^2)$.

Va trebui acum să determinăm valoarea minimă de pe ultima coloană, operație al cărei ordin de complexitate este $O(n)$.

Această valoare reprezintă doar logaritmul rezultatului; pentru determinarea valorii reale sunt necesare operații cu numere mari. În timp liniar vom determina divizorii și puterile acestora și apoi, dacă presupunem că o operație cu numere mari se realizează în timp constant, tot în timp liniar vom determina valoarea exactă a rezultatului.

Afișarea celui mai mic număr cu n divizori este realizată în timp constant, deoarece se afișează un singur număr.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(n) + O(n^2) + O(n) + O(n) + O(1) = O(n^2)$.

Observație

Se observă imediat că, chiar dacă am fi folosit o metodă mai rapidă pentru determinarea divizorilor unui număr, ordinul de complexitate ar fi fost tot $O(n^2)$.

2.3.3. Premiere

Problema se reduce la determinarea numărului de partiții în k clase a unei mulțimi având n elemente.

Aceste numere poartă denumirea de numerele lui *Stirling* de speța a II-a și se notează prin $S(n, k)$. Se observă că pentru $k > n$ avem $S(n, 1) = 1$ și $S(n, k) = 0$.

Considerăm cele $S(n - 1, k - 1)$ partiții în $k - 1$ clase ale unei mulțimi având $n - 1$ elemente. Adăugând partiției o nouă clasă formată din al n -lea element, obținem $S(n - 1, k - 1)$ partiții în k clase ale unei mulțimi având n elemente.

Considerăm acum cele $S(n - 1, k)$ partiții în k clase ale unei mulțimi având n elemente.

Putem adăuga al n -lea la oricare dintre cele k clase, deci vom avea încă $k \cdot S(n - 1, k)$ partiții în k clase ale unei mulțimi având n elemente.

În concluzie, formula de calcul a numerelor lui *Stirling* de speța a II-a este:

$$S(n, k) = S(n - 1, k - 1) + k \cdot S(n - 1, k).$$

Datorită valorilor mari care se obțin, vor trebui simulate operațiile pe numere mari.

Analiza complexității

Citirea datelor de intrare se realizează în timp constant, deoarece acestea constau în două numere; așadar ordinul de complexitate al acestei operații este $O(1)$.

În total vom determina $n \cdot k$ numere *Stirling*. Considerând, că o operație cu numere mari se realizează în timp constant, ordinul de complexitate al tuturor acestor operații este $O(n \cdot k)$.

Afișarea rezultatului obținut este realizată în timp constant, deoarece se afișează un singur număr.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(n \cdot k) + O(1) = O(n \cdot k)$.

Observație

Datorită faptului că un număr $S(n, k)$ nu depinde decât de valorile $S(n-1, k-1)$ și $S(n-1, k)$, nu este necesară păstrarea în memorie a tuturor numerelor calculate. Dacă determinăm numerele pentru o anumită valoare n , atunci avem nevoie doar de numerele pentru valoarea $n-1$.

2.3.4. Acadele

Cele N acadele produse zilnic sunt ambalate câte L în B cutii folosindu-se N ambalaje diferite, corespunzând celor N tipuri disponibile. Rezultă ecuația $B \cdot L = N$.

Restricția, potrivit căreia la sfârșitul fiecărui ciclu de producție, pentru fiecare pereche de ambalaje diferite există o singură cutie care conține exact două acadele cu cele două ambalaje, celelalte având ambalaje diferite față de cele două, poate fi reformulată astfel: pentru fiecare tip de ambalaj din cele N (fie el x) și pentru fiecare orice alt tip y de ambalaj din cele $N-1$ rămase, există o singură cutie cu ambalajele x și y , produsă în cele D zile de producție; într-o cutie x se află împreună alături de $L-1$ ambalaje diferite, iar x nu mai poate apărea în alte cutii produse în aceeași zi. Rezultă că după cele D zile, fiind zilnic alături de $L-1$ ambalaje diferite, x trebuie să acopere cele $N-1$ posibilități de asociere; se obține ecuația $D \cdot (L-1) = (N-1)$.

La cele două ecuații se adaugă inegalitatea $B > 1$, care este prezentă în enunț. Se obține următorul sistem nedeterminat:

$$B \cdot L = N \quad (*)$$

$$D \cdot (L-1) = (N-1) \quad (**)$$

$$B > 1 \quad (***)$$

În acest sistem valorile L, B, N și D sunt numere întregi pozitive. În continuare vom arăta că o soluție a acestui sistem este și o soluție a problemei noastre.

Afirmăm că o valoare L_V a variabilei L care satisface ecuațiile (*) și (**) satisface toate restricțiile problemei.

Pentru a demonstra această afirmație, considerăm valorile întregi B_V și D_V corespunzătoare valorii L_V . Deoarece aceste valori sunt obținute din ecuația (*), atunci primele trei restricții din enunț sunt, evident, îndeplinite. Vom arăta acum că și ultima restricție este satisfăcută.

Fie x un ambalaj, ales la întâmplare din cele N . Conform primei restricții, x apare într-o singură cutie produsă într-o anumită zi a ciclului de producție, iar pe întreg ciclul, x apare în D_V cutii. Să presupunem că x nu respectă ultima restricție. Atunci, există cel puțin două cutii care, în afară de x , conțin alte ambalaje comune și, deci, numărul de ambalaje distincte din cele două cutii este mai mic decât $2 \cdot (L_V - 1)$. Înseamnă că cele D_V cutii în care se găsește x conțin împreună $D_V \cdot (L_V - 1) < N - 1$ ambalaje, iar ecuația (**) nu este satisfăcută. Acest lucru este imposibil deoarece ipoteza ne asigură că L_V și D_V satisfac această ecuație. Prin urmare, ultima restricție este satisfăcută pentru x și, deoarece x a fost ales aleator, este satisfăcută pentru oricare dintre cele N ambalaje.

Această afirmație justifică un algoritm de rezolvare foarte simplu: dintre toate soluțiile sistemului ecuațiilor (*), (**), (***) se alege soluția pentru care valoarea $|D - B|$ este minimă.

Algoritm Acadele(N) :

```

min ← ∞
pentru L ← 2, N - 1 execută:
    dacă rest[N/L] = 0 și rest[(N - 1) / (L - 1)] = 0
        atunci { o soluție posibilă }
            B ← N / L
            D ← (N - 1) / (L - 1)
            dacă |D - B| < min atunci
                Lmin ← L
                Bmin ← B
                Dmin ← D
                min ← |D - B|
            sfârșit dacă
        sfârșit dacă
    sfârșit pentru
dacă min ≠ ∞ atunci
    returnează Lmin, Bmin, Dmin
altfel
    returnează 0, 0, 0
sfârșit dacă
sfârșit algoritm

```

Acest algoritm este liniar și funcționează într-un timp acceptabil pentru valori medii ale lui N , dar pentru valori mari nu se va mai încadra în limita de timp admisă.

Din acest motiv algoritmul nu poate rămâne în această formă. Vom prezenta în continuare o adaptare care se va executa într-un timp mai mic decât unul liniar și anume $O(\sqrt{N})$.

Problema are două proprietăți importante. Prima restrânge intervalul de căutare a soluției: este suficient ca valorile L care satisfac restricțiile problemei să fie căutate în intervalul $[2, \sqrt{N}]$.

A doua proprietate arată că diferența $D - B$ este pozitivă pentru L cuprins între 2 și $\sqrt{N}$, iar valoarea maximă a diferenței se obține pentru valoarea maximă a lui L , care satisface restricțiile problemei. Vom demonstra în continuare cele două proprietăți.

Pentru început vom arăta că nu există nici o valoare $\sqrt{N} < L < N$ pentru care ecuațiile (*) și (**) sunt satisfăcute.

Pentru aceasta vom rescrie ecuațiile (*) și (**) în forma:

$$N \bmod L = 0 \quad (*)$$

$$(N - 1) \bmod (L - 1) = 0 \quad (**).$$

Să considerăm că există o valoare $\sqrt{N} < L < N$ care satisface ecuațiile (*) și (**). Atunci, trebuie să existe doi întregi, $q_1 > 0$ și $q_2 > 0$, astfel încât:

$$N = q_2 \cdot L$$

$$N - 1 = q_1 \cdot (L - 1).$$

Din aceste ecuații obținem:

$$q_1 = \frac{q_2 \cdot L - 1}{L - 1} = \frac{q_2 \cdot (L - 1) + q_2 - 1}{L - 1} = q_2 + \frac{q_2 - 1}{L - 1}.$$

Avem $\sqrt{N} < L$; din ecuația $N = q_2 \cdot L$ obținem $q_2 < \sqrt{N}$, deci $q_2 < L$. Atunci, raportul dintre $q_2 - 1$ și $L - 1$ este subunitar și obținem $q_2 \leq q_1 < q_2 + 1$.

Deoarece q_1 și q_2 sunt valori întregi rezultă că $q_1 = q_2$. Obținem $N / L = (N - 1) / (L - 1)$, adică $N \cdot (L - 1) = L \cdot (N - 1)$. După efectuarea calculelor obținem $N \cdot L - N = N \cdot L - L$. Rezultă egalitatea $N = L$, ceea ce contravine ipotezei.

Vom demonstra acum faptul că valoarea minimă pentru $|D - B|$ se obține pentru cea mai mare valoare L din intervalul $(1, N)$ care satisface ecuațiile (*) și (**).

Pentru aceasta, vom observa mai întâi că $D - B$ este o funcție care depinde de L :

$$f(L) = \frac{N - 1}{L - 1} - \frac{N}{L} = \frac{N - L}{L \cdot (L - 1)}.$$

Vom arăta că această funcție este strict descrescătoare pentru valorile L cuprinse în intervalul $[2, \sqrt{N}]$.

Vom considera două valori L_1 și L_2 ($L_1 < L_2$) din acest interval și vom demonstra că $f(L_1) > f(L_2)$. Practic, trebuie să demonstrăm că:

$$\frac{N - L_1}{L_1 \cdot (L_1 - 1)} > \frac{N - L_2}{L_2 \cdot (L_2 - 1)}.$$

Avem $(N - L_1) \cdot L_2 \cdot (L_2 - 1) > (N - L_2) \cdot L_1 \cdot (L_1 - 1)$ care se reduce, după efectuarea unor calcule la:

$$(L_2 - L_1) \cdot (N \cdot L_2 + N \cdot L_1 - N - L_1 \cdot L_2) > 0.$$

Primul termen al produsului este întotdeauna pozitiv deoarece $L_2 > L_1$. Al doilea termen poate fi scris sub forma:

$$N \cdot (L_2 - 1) + L_1 \cdot (N - L_2).$$

Datorită intervalului ales pentru valorile L_1 și L_2 , și acest termen este pozitiv. În concluzie, inegalitatea inițială este adevărată pentru intervalele care ne interesează, deci funcția $f(L)$ este descrescătoare pe intervalul considerat.

Rezultă imediat că valoarea minimă posibilă a expresiei $|D - B|$ este obținută pentru cea mai mare valoare L din intervalul $(1, N)$ care satisface ecuațiile (*) și (**).

Folosind toate aceste afirmații, rezultă că soluția problemei este unică și corespunde valorii maxime a parametrului L care satisface ecuațiile (*) și (**).

Se obține astfel următorul algoritm:

```

Algoritm Acadele2(N)
    pentru  $L \leftarrow \lfloor \sqrt{N} \rfloor$ , 2 execută: { pas -1 }
        dacă  $\text{rest}[N / L] = 0$  și  $\text{rest}[(N - 1) / (L - 1)] = 0$ 
            atunci
                returnează  $L, N / L, (N - 1) / (L - 1)$ 
            sfârșit dacă
        sfârșit pentru
    returnează 0, 0, 0
sfârșit algoritm

```

Acest algoritm poate fi implementat foarte ușor chiar dacă demonstrarea corectitudinii sale a necesitat câteva observații matematice nu foarte ușor de demonstrat.

Analiza complexității

Citirea datelor de intrare se realizează în timp constant, deoarece acestea constau într-un singur număr; așadar, ordinul de complexitate al acestei operații este $O(1)$.

Pentru a determina valoarea L , vom considera toate numerele întregi cuprinse între 2 și $\sqrt{N}$. Pentru fiecare astfel de număr vom efectua câteva operații simple, care sunt realizate în timp constant. Așadar, ordinul de complexitate al operației de determinare a valorii L este $O(\sqrt{N})$.

Afișarea rezultatului obținut este realizată în timp constant, deoarece se afișează întotdeauna trei numere.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(\sqrt{N}) + O(1) = O(\sqrt{N})$.

2.3.5. Galbeni

Putem considera primele trei grămezi și folosi algoritmul pentru a rămâne cu două grămezi. La aceste două grămezi vom adăuga cea de-a patra grămadă și apoi vom aplica același algoritm. Astfel, din primele patru grămezi am rămas cu două. La acestea vom adăuga cea de-a cincea grămadă și vom folosi același algoritm. Continuând în același mod, vom ajunge la ultima grămadă și vom rămâne, în final, cu numai două grămezi.

În continuare vom prezenta soluția problemei cu trei grămezi. Să presupunem că, la un moment dat, numărul galbenilor din cele trei grămezi este a , b și c . Vom încerca să determinăm o secvență de operații, astfel încât să obținem în cele trei grămezi a' , b' și c' galbeni cu proprietatea $\min(a', b', c') < \min(a, b, c)$. Aplicând de mai multe ori această operație vom ajunge în situația în care minimul va ajunge la 0, deci vom rămâne cu numai două grămezi. Deoarece la fiecare pas minimul va scădea, numărul de galbeni dintr-o grămadă va ajunge după un număr finit de pași la 0.

Să presupunem că ne aflăm în configurația (a, b, c) . Fără a restrânge generalitatea, putem presupune că $a \leq b \leq c$. (Dacă nu ne aflăm în această situație putem să permutăm grămezile.)

Vom transforma această configurație în (a', b', c') , astfel încât $b' = \text{rest}[b/a]$. Este evident că b' este mai mic decât a (fiind restul unei împărțiri la a), deci $b' < \min(a, b, c)$ adică, $\min(a', b', c') < \min(a, b, c)$.

Pentru a realiza această transformare vom calcula $x = [b/a]$. Analizăm biții corespunzători reprezentării binare a lui x . Fiecare bit care are valoarea 1 poate fi "anulat", transformând configurația (a, b, c) în $(2 \cdot a, b - a, c)$. Pentru un bit care are valoarea 0 nu vom mai modifica valoarea b , ci va trebui doar să deplasăm cu o poziție la stânga biții din reprezentarea binară a lui a . Acest lucru se realizează prin transformarea configurației a, b, c în configurația $(2 \cdot a, b, c - a)$. După parcurgerea tuturor biților lui x vom obține în cea de-a doua grămadă $\text{rest}[b/a]$ galbeni.

Vom demonstra în continuare că nu vom avea niciodată un număr negativ de galbeni în nici una dintre cele trei grămezi.

Este evident că numărul elementelor din prima grămadă se dublează la fiecare pas, deci aceasta nu va conține niciodată un număr negativ de galbeni.

Numărul elementelor din a doua grămadă scade permanent, dar în final are valoarea $\text{rest}[b/a]$, deci este un număr pozitiv. Ca urmare, nici ce-a de-a doua grămadă nu va conține un număr negativ de galbeni.

Numărul elementelor din cea de-a treia grămadă scade și el permanent. Vom calcula acum valoarea sa minimă. Este evident că avem $a + b + c = a' + b' + c'$. Mai știm că $b' = \text{rest}[b/a]$, deci avem $a + b' + a \cdot x + c = a' + b' + c'$, unde $x = [b/a]$. Scăzând valoarea b' din ambii membri obținem $a \cdot (1 + x) + c = a' + c'$. Pentru fiecare bit al lui x , valoarea a se dublează. Având în vedere că numărul biților lui x este $\lceil \log_2 x \rceil + 1$, a' va avea cel mult valoarea $2 \cdot x \cdot a$. Ajungem astfel la inegalitatea $a \cdot (x + 1) + c \leq 2 \cdot x \cdot a + c'$ sau $c' \geq c - a \cdot (x - 1)$. Știm că $x = [b/a]$, deci $b \geq a \cdot x$. Deoarece $c \geq b$ avem $c \geq a \cdot x$. Astfel, inegalitatea devine $c' \geq a$. Deoarece valoarea a este pozitivă, rezultă că și valoarea c' este pozitivă.

Deoarece numărul de elemente din nici una dintre cele trei grămezi nu poate ajunge negativ, este clar că algoritmul este corect și poate fi aplicat pentru a rezolva problema în varianta cu trei grămezi.

Vom porni cu primele trei grămezi și apoi, pe măsură ce numărul de elemente dintr-o grămadă va deveni zero, vom adăuga celelalte grămezi.

Analiza complexității

Citirea datelor de intrare se realizează în timp liniar deoarece acestea constau într-un șir de n numere; așadar ordinul de complexitate al acestei operații este $O(n)$.

Pentru a elimina o grămadă, numărul operațiilor efectuate este proporțional cu numărul cifrelor egale cu 1 din reprezentarea binară a numărului de galbeni din una dintre grămezi. Datorită faptului că, în total, avem cel mult două miliarde de galbeni, numărul cifrelor binare va fi de cel mult 31, dintre care cel mult 30 vor avea valoarea 1.

Așadar, putem considera că numărul operațiilor este constant. În total vom elimina $n - 2$ grămezi, ordinul de complexitate al acestei operații fiind $O(n)$.

Afișarea rezultatului obținut este realizată pe măsura efectuării operațiilor, motiv pentru care nu se consumă timp suplimentar pentru scrierea datelor de ieșire.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(n) + O(n) = O(n)$.

2.3.6. Fantome

Pentru simplitate, vom prezenta mai întâi un enunț echivalent al acestei probleme:

O placă dreptunghiulară de dimensiuni $L_1 \times L_2$ este împărțită într-o rețea ortogonală de pătrate de latură 1, în care sunt marcate N puncte albe și N puncte negre, toate având coordonate întregi. Oricare trei dintre cele $2 \cdot N$ puncte nu sunt coliniare. În scopul obținerii unui circuit imprimat prin corodarea plăcii, fiecare punct alb urmează a fi unit printr-un segment de dreaptă cu un punct negru oarecare, dar astfel încât oricare două dintre cele N segmente să nu se intersecteze.

Din faptul că punctele au coordonate numere reale cu trei zecimale exacte, fiecare valoare se va înmulți cu 1000 și coordonatele vor deveni numere întregi cuprinse între 1 și 1000000. Așadar, în această situație avem $L_1 = L_2 = 1000000$.

Există mai multe soluții pentru rezolvarea problemei. Prima se bazează pe metoda *backtracking*: se încearcă o conectare a punctului alb (vânătorului) curent cu un punct negru (fantomă) neconectat încă, astfel încât segmentul (raza) format(ă) să nu se intersecteze cu nici unul dintre segmentele (razele) deja formate. Este evident că o astfel de soluție nu se va încadra în limita de timp admisă, așadar nu vom mai insista asupra ei.

Cea de-a doua soluție folosește un algoritm care evită metoda *backtracking*. Pentru început vom conecta punctele într-un anumit mod. De exemplu, am putea conecta punctele (vânătorii și fantomele) în ordinea dată la intrare: primul punct alb (vânător) cu primul punct negru (fantomă) etc.

Vom identifica prin V_i punctele albe (vânătorii) și cu F_i punctele negre (fantomele). Vom verifica apoi dacă există două segmente V_1F_1 și V_2F_2 care se intersectează. În acest caz, conexiunile se vor modifica și noile segmente vor fi V_1F_2 și V_2F_1 . Este evident că aceste segmente nu se vor mai intersecta.

Vom demonstra în continuare că, prin schimbarea conexiunilor, suma lungimilor celor două segmente se reduce. Vom nota cu O intersecția segmentelor V_1F_1 și V_2F_2 . Știm că într-un triunghi lungimea unei laturi este întotdeauna mai mică decât suma lungimilor celorlalte două. Așadar, în triunghiul V_1OF_2 avem $V_1F_2 < V_1O + OF_2$, iar în triunghiul V_2OF_1 avem $V_2F_1 < V_2O + OF_1$. Adunând cele două inegalități obținem $V_1F_2 + V_2F_1 < V_1O + OF_1 + V_2O + OF_2$, adică $V_1F_2 + V_2F_1 < V_1F_1 + V_2F_2$.

Așadar, după fiecare modificare a conexiunilor suma totală a lungimilor segmentelor se reduce. Deoarece această sumă nu va fi niciodată negativă, înseamnă că după un număr finit de pași nu vom mai avea intersecții.

Se conturează astfel următorul algoritm de rezolvare a problemei: atâta timp cât există două segmente care se intersectează, se modifică conexiunile pentru punctele corespunzătoare.

Ordinul de complexitate al algoritmului prezentat anterior este liniar în suma lungimilor segmentelor, dar nu este polinomial în numărul de puncte, deoarece după modificarea conexiunilor pentru două segmente, segmentele nou formate se pot intersecta cu alte segmente, deci numărul de intersecții nu se reduce neapărat, ci numai suma totală a lungimilor.

Există, totuși, o modalitate de rezolvare a problemei care să ducă la obținerea unui timp de execuție polinomial în numărul de puncte. Vom încerca să demonstrăm că există o linie care trece printr-un vânător de fantome și printr-o fantomă, astfel încât numărul vânătorilor de fantome aflați de o parte a liniei este egal cu numărul fantomelor aflate de aceeași parte.

Este relativ simplu să determinăm soluția dacă reușim să găsim o astfel de dreaptă. Pentru rezolvare vom folosi metoda *divide et impera*. Dreapta va împărți vânătorii și fantomele în două mulțimi fiecare dintre ele conținând un număr egal de vânători și fantome. Așadar, același algoritm poate fi aplicat pentru cele două mulțimi fără a exista pericolul ca vreun segment trasat în una dintre mulțimi să se intersecteze cu un segment trasat în cealaltă mulțime sau cu segmentul care unește cele două puncte care determină dreapta care separă mulțimile.

Problema mai dificilă este determinarea dreptei care are proprietatea cerută. Vom considera punctul P având coordonata y cea mai mică, indiferent dacă reprezintă poziția unui vânător sau a unei fantome. Vom sorta toate celelalte puncte în funcție de unghiul format de dreapta care unește P de acest punct și dreapta orizontală care trece prin P (unghiul polar).

Vom avea doi indicatori V și F , primul va indica numărul vânătorilor luați în considerare, iar al doilea numărul fantomelor. Dacă punctul P reprezintă o fantomă, atunci inițializăm V cu 0 și F cu 1, iar dacă reprezintă un vânător inițializăm V cu 1 și F cu 0.

Vom considera, pe rând, punctele sortate; dacă punctul curent reprezintă un vânător incrementăm indicatorul V , iar dacă reprezintă o fantomă incrementăm indicatorul F . În momentul în care vom avea $V = F$ vom ști că sub dreapta care unește punctul P cu punctul curent se află un număr egal de vânători și fantome.

Vom demonstra în continuare că, la un moment dat, vom ajunge în situația în care $V = F$. Presupunem, fără a restrânge generalitatea, că în punctul P se află un vânător.

Dacă în primul punct se află o fantomă atunci, ajungem în situația $V = F = 1$, deci am determinat deja o dreaptă cu proprietatea cerută. Dacă în ultimul punct se află o fantomă atunci, fie am găsit o dreaptă anterior, fie acest ultim punct și punctul P determină dreapta pe care o căutăm. Așadar, cazul în care primul sau ultimul punct reprezintă o fantomă este rezolvat.

Să presupunem acum că atât primul, cât și ultimul punct reprezintă un vânător. În acest caz inițial vom avea $V = 1$ și $F = 0$ ($V - F = 1$), iar înaintea considerării ultimului punct $V = n - 1$ și $F = n$ ($V - F = -1$).

Deoarece valoarea $V - F$ nu se poate modifica decât cu 1 la fiecare pas, pentru a ajunge de la 1 la -1 ea trebuie neapărat să treacă și prin 0. Așadar, la un moment dat ne vom afla în situația pentru care $V = F$, deci vom avea dreapta cerută.

Vom descrie acum o metodă pe baza căreia punctele se pot sorta în funcție de unghiul polar pe care îl formează cu punctul P . Să presupunem că, în sistemul de coordonate cu originea în P , avem două puncte A și B de coordonate (x_1, y_1) și (x_2, y_2) .

Pentru a sorta punctele în funcție de unghi avem trei cazuri. Dacă punctele A și B se află în primul cadran al sistemului de coordonate cu originea în P , atunci punctul A se află înaintea punctului B în șirul sortat dacă și numai dacă $y_1 / x_1 < y_2 / x_2$, adică $y_1 \cdot x_2 < y_2 \cdot x_1$, deoarece coordonatele orizontale sunt pozitive. (Am înlocuit împărțirile cu înmulțiri pentru a mări viteza de execuție și a evita împărțirea cu zero.) Dacă punctele A și B se află în cadrane diferite, atunci punctul din primul cadran îl va precede pe cel din al doilea cadran. Dacă punctele A și B se află în al doilea cadran al sistemului de coordonate cu originea în P , atunci punctul A se află înaintea punctului B în șirul sortat dacă și numai dacă $y_1 / x_1 < y_2 / x_2$, adică $y_1 \cdot x_2 > y_2 \cdot x_1$, deoarece coordonatele orizontale sunt negative. Datorită faptului că am ales punctul P având coordonata y minimă, punctele A și B nu se pot afla în al treilea sau al patrulea cadran.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în coordonatele a $2 \cdot n$ puncte; operația de citire a acestora are ordinul de complexitate $O(n)$.

Pentru determinarea unei drepte va trebui să realizăm o sortare a punctelor și o parcurgere a punctelor sortate. Ordinul de complexitate al operației de sortare este $O(n \cdot \log n)$, iar cel al operației de parcurgere este $O(n)$. Ca urmare ordinul de complexitate al operației de determinare a unei drepte este $O(n \cdot \log n)$. În total vom determina n astfel de drepte, operația de determinare a tuturor având, ca urmare, ordinul de complexitate $O(n^2 \cdot \log n)$.

Datele de ieșire constau în afișarea a n perechi de numere, operație al cărei ordin de complexitate este $O(n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(n) + O(n^2 \cdot \log n) + O(n) = O(n^2 \cdot \log n)$.

2.3.7. Unitate

O primă metodă de rezolvare a problemei se bazează pe utilizarea *programării dinamice*. Se construiește o matrice B de dimensiuni $m \times n$ în care elementul b_{ij} reprezintă numărul minim de unități care trebuie adăugate pentru ca toate elementele matricei inițiale care se află pe primele i linii și primele j coloane să aibă valoarea 1.

Cu alte cuvinte, elementul b_{ij} conține numărul de unități care trebuie adăugate pentru ca submatricea care are colțul stânga-sus în poziția $(1, 1)$ și colțul dreapta-jos în poziția (i, j) să conțină numai elemente cu valoarea 1.

Modul de calcul al elementelor matricei B este următorul:

- Elementele de pe prima linie se calculează pe baza formulelor: $b_{11} = 1 - a_{11}$ și $b_{1,i} = 1 - a_{1,i} + b_{1,i-1}$ pentru $i > 1$.
- Elementele de pe prima coloană se calculează pe baza unor formule asemănătoare: $b_{i,1} = 1 - a_{i,1} + b_{i-1,1}$ pentru $i > 1$.
- Dacă $a_{ij} = 1$, atunci nu mai trebuie adăugată nici o unitate pentru a obține cifra 1 pe poziția (i, j) , deci vom avea:

$$b_{ij} = b_{i,j-1} + b_{i-1,j} - b_{i-1,j-1}.$$

- Dacă $a_{ij} = 0$, atunci trebuie adăugate un număr minim de unități pentru a obține cifra 1 pe poziția (i, j) . Dacă notăm cu k minimul dintre i și j , vom adăuga valoarea 2^{k-1} , deci formula va deveni:

$$b_{ij} = b_{i,j-1} + b_{i-1,j} + b_{i-1,j-1} + 2^{k-1}.$$

Analizând această soluție observăm că nu se adaugă unități decât în cazul în care întâlnim un element a_{ij} cu valoarea 0, iar numărul de unități adăugate în acest caz este $2^{\min(i,j)-1}$.

Astfel algoritmul de programare dinamică poate fi înlocuit cu următorul:

Algoritm Unitate:

```
total ← 0
pentru i ← 1, m execută:
    pentru j ← 1, n execută:
        dacă  $a_{ij} = 0$  atunci
            total ← total +  $2^{\min(i,j)-1}$ 
        sfârșit dacă
    sfârșit pentru
sfârșit pentru
returnează total
sfârșit algoritm
```

Datorită faptului că matricea poate avea până la 100 de linii sau coloane, s-ar putea să trebuiască să adunăm valori foarte mari cum ar fi 2^{99} . Datorită acestui fapt va trebui să implementăm operațiile de adunare și înmulțire pentru numere întregi foarte mari.

Pentru a micșora timpul de execuție nu vom efectua adunările în momentul în care vom întâlni un element cu valoarea 0, ci vom păstra un vector v care să indice de câte ori va trebui să adunăm valoarea 2^i . O putere a lui 2 poate fi foarte ușor determinată pe baza puterii anterioare și pentru fiecare putere vom înmulți rezultatul cu valoarea corespunzătoare din vectorul v , apoi îl vom aduna la valoarea care va indica în final numărul de unități care trebuie adăugate.

Analiza complexității

Datele de intrare constau într-o matrice cu m linii și n coloane, deci operația de citire a acestora are ordinul de complexitate $O(m \cdot n)$.

Pentru a determina valorile care trebuie adunate este suficient să parcurgem elementele matricei, operație care are ordinul de complexitate $O(m \cdot n)$.

Vom avea cel mult $\min(m, n)$ puteri distincte ale lui 2 care vor trebui adunate. Datorită faptului că numărul cifrelor este limitat putem considera că o operație cu numere mari se va realiza în timp constant. Pentru fiecare putere vom efectua cel mult o înmulțire și o adunare; în total vom avea cel mult $\min(m, n)$ înmulțiri și cel mult $\min(m, n)$ adunări. Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de determinare a rezultatului este $O(\min(m, n))$.

Operația de afișare a rezultatului obținut este realizată în timp constant, deoarece acesta constă într-un singur număr. Ca urmare, ordinul de complexitate al acestei operații este $O(1)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(m \cdot n) + O(m \cdot n) + O(\min(m, n)) + O(1) = O(m \cdot n)$.

2.3.8. Sfere

Să presupunem că am ales k sfere; vom încerca să determinăm cu cât crește numărul de zone în care este împărțit spațiul după alegerea celei de-a $(k + 1)$ -a sferă.

Numărul maxim de zone se obține dacă oricare două sfere se intersectează, adică nu există nici o pereche de sfere tangente, nu există nici o sferă care să se afle complet în interiorul unei alte sfere, nu există trei sfere care să aibă un cerc comun și oricare patru sfere nu au nici un punct comun.

Sfera considerată se va intersecta cu celelalte k sfere după k cercuri. Vom încerca să determinăm acum numărul maxim de zone în care aceste k cercuri pot împărți suprafața sferei.

Deoarece dimensiunile sferelor nu au nici o importanță, putem considera că noua sferă are o rază mult mai mare decât cea a celorlalte k sfere. La limită, vom considera că raza acestei sfere este infinită. Datorită faptului că, în acest caz, sfera degenerază într-un plan (un plan poate fi considerat ca fiind o sferă de rază infinită) problema în spațiu se reduce la o problemă în plan.

Enunțul acestei noi probleme este următorul: *determinați numărul maxim de zone în care poate fi împărțit planul prin intermediul a n cercuri.*

Cercurile împart planul într-un număr maxim de zone dacă oricare două cercuri se intersectează, adică nu există nici o pereche de cercuri tangente, nu există nici un cerc care să se afle complet în interiorul unui alt cerc și nu există nici un grup de trei cercuri care să aibă un punct comun.

Considerăm că am ales k cercuri și încercăm să determinăm numărul de zone suplimentare care apar dacă alegem cel de-al $(k + 1)$ -lea cerc. Deoarece cercul se intersectează cu fiecare dintre celelalte k cercuri în câte două puncte, rezultă că circumfe-

rința sa va fi împărțită în $2 \cdot k$ regiuni. Ca urmare, numărul de zone suplimentare care apar după considerarea unui nou cerc este egal cu dublul numărului cercurilor considerate anterior.

Așadar, relația de recurență, cu ajutorul căreia să se poată determina numărul de zone în care poate fi împărțit un plan, este $c_{k+1} = c_k + 2 \cdot k$. Deoarece un cerc împarte planul în două zone (interiorul cercului și exteriorul său), avem $c_1 = 2$.

Astfel obținem:

$$\begin{aligned} c_n &= 2 + 2 + 4 + 6 + 8 + \dots + 2 \cdot (n-1) \\ &= 2 + 2 \cdot (1 + 2 + 3 + \dots + n-1) \\ &= 2 + 2 \cdot \frac{n \cdot (n-1)}{2} \\ &= n^2 - n + 2. \end{aligned}$$

Așadar, numărul maxim de zone în care k cercuri pot împărți suprafața unei sfere este de $k^2 - k + 2$. Ca urmare, prin considerarea celei de-a $(k+1)$ -a sfere numărul de zone este mărit cu $k^2 - k + 2$. Relația de recurență, cu ajutorul căreia se poate determina numărul de zone în care poate fi împărțit spațiul, este $s_{k+1} = s_k + k^2 - k + 2$.

Deoarece o sferă împarte spațiul în două zone (interiorul și exteriorul ei), $c_1 = 2$.

Efectuând calculele obținem:

$$\begin{aligned} s_n &= 2 + (1^2 - 1 + 2) + (2^2 - 2 + 2) + (3^2 - 3 + 3) + \dots + [(n-1)^2 - (n-1) + 2] \\ &= 2 + [1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + (n-1)^2] - [1 + 2 + 3 + \dots + (n-1)] + 2 \cdot (n-1) \\ &= 2 + \frac{n \cdot (n-1) \cdot (2 \cdot n - 1)}{6} - \frac{n \cdot (n-1)}{2} + 2 \cdot (n-1) \\ &= \frac{12 + 2 \cdot n^3 - 3 \cdot n^2 + n - 3 \cdot n^2 + 3 \cdot n + 12 \cdot n - 12}{6} \\ &= \frac{2 \cdot n^3 - 6 \cdot n^2 + 16 \cdot n}{6} \\ &= \frac{n \cdot (n^2 - 3 \cdot n + 8)}{3}. \end{aligned}$$

Așadar, numărul maxim de zone în care poate fi împărțit spațiul cu ajutorul a n sfere

este: $\frac{n \cdot (n^2 - 3 \cdot n + 8)}{3}$.

Analiza complexității

Citirea numărului n se realizează în timp constant, deci are ordinul de complexitate $O(1)$, iar operația de determinare a numărului maxim de zone în care poate fi împărțit spațiul are ordinul de complexitate tot $O(1)$, deoarece este utilizată o simplă formulă matematică. Operația de scriere a rezultatului are, de asemenea, ordinul de complexitate $O(1)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(1) + O(1) = O(1)$.

2.3.9. Asemănare

Potrivit definiției asemănării poligoanelor, două poligoane se vor numi asemenea dacă și numai dacă au unghiurile respectiv congruente și laturile respectiv proporționale.

Știm că în cazul particular al triunghiurilor, pentru a demonstra asemănarea este suficient să arătăm că una dintre următoarele afirmații este adevărată:

- triunghiurile au unghiurile respectiv congruente;
- triunghiurile au laturile respectiv proporționale;
- triunghiurile au două laturi respectiv proporționale și unghiurile formate de aceste laturi în cele două triunghiuri sunt congruente.

Un poligon cu n laturi poate fi triangularizat în $n - 2$ triunghiuri. Dacă pentru două poligoane cele $n - 2$ triunghiuri sunt respectiv asemenea, atunci putem afirma că poligoanele sunt asemenea.

De aici putem deduce că două poligoane sunt asemenea dacă au laturile și diagonalele care pleacă dintr-un anumit vârf respectiv proporționale.

Vom rezolva problema folosind această proprietate. Vom considera vârfurile primului poligon în ordinea dată și vom încerca să verificăm dacă putem determina o ordine a vârfurilor celui de-al doilea poligon pentru care să obținem asemănarea.

Vom începe pe rând cu fiecare dintre vârfurile $1, \dots, n$. Pentru fiecare vârf k , vom considera pentru început ordinea $k, k + 1, \dots, n, 1, 2, \dots, k - 1$ și apoi ordinea $k, k - 1, \dots, 1, n, n - 1, \dots, k + 1$.

Pentru a reduce puțin numărul calculelor vom lucra cu pătratele distanțelor în loc de distanțe propriu-zise. Acest lucru este posibil deoarece următoarea relație este întotdeauna adevărată:

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Leftrightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2}.$$

De asemenea, în loc de a testa o relație de tipul $a / b = c / d$, vom testa relația echivalentă $a \cdot d = b \cdot c$.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în coordonatele celor n puncte ale fiecărui poligon, operația de citire a acestora având ordinul de complexitate $O(n)$.

Pentru fiecare posibilă ordine a vârfurilor din al doilea poligon, va trebui să verificăm dacă laturile și diagonalele care pleacă dintr-un vârf sunt proporționale. O astfel de verificare se realizează în timp liniar și, datorită faptului că vom avea cel mult $2 \cdot n$ astfel de verificări, ordinul de complexitate al operației de verificare a asemănării dintre poligoane este $O(n^2)$.

Datele de ieșire constau fie într-o ordine a celor n vârfuri ale celui de-al doilea poligon, fie doar din numărul 0. Așadar, în cazul cel mai defavorabil, ordinul de complexitate al operației de scriere a acestora este $O(n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(n) + O(n^2) + O(n) = O(n^2)$.

2.3.10. Dreptunghi

Pentru a rezolva această problemă vom folosi metoda *programării dinamice*.

Vom construi o matrice A de dimensiuni $m \times n$, elementul a_{ij} indicând numărul minim de pătrate în care poate fi împărțit un dreptunghi care are lungimile laturilor i și j . Este evident faptul că elementele a_{ii} au valoarea 1.

Pentru a determina valorile elementelor a_{ij} va trebui să determinăm poziția în care ar trebui să efectuăm tăietura pentru a minimiza numărul pătratelor în care va fi împărțit dreptunghiul care are laturi de lungimi i și j .

Pentru aceasta vom determina numărul de pătrate corespunzător fiecărei tăieturi verticale și fiecărei tăieturi orizontale. Formula pe care o vom folosi este:

$$a_{ij} = \min \left(\min_{k=1, i} (a_{kj} + a_{i-k, j}), \min_{k=1, j} (a_{ik} + a_{i, j-k}) \right).$$

Se observă că numărul minim de pătrate în care poate fi împărțit un dreptunghi cu laturile i și j este egal cu numărul minim de pătrate în care poate fi împărțit orice dreptunghi cu laturile $k \cdot i$ și $k \cdot j$, pentru orice număr natural $k > 0$.

De aceea, pentru fiecare element al matricei A , am putea verifica dacă nu am determinat deja valoarea corespunzătoare. Valoarea a fost deja determinată numai dacă $\text{cmmdc}(i, j) > 1$. În acest caz avem $a_{ij} = a_{i/\text{cmmdc}(i, j), j/\text{cmmdc}(i, j)}$.

Prin aceasta timpul de execuție se reduce semnificativ. Totuși, o variantă de rezolvare care nu folosește această observație se încadrează fără probleme în timpul de execuție admis.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în dimensiunile dreptunghiului, operația de citire a acestora având ordinul de complexitate $O(1)$.

Pentru a determina un element al matricei a va trebui să parcurgem elementele aflate pe aceeași linie, în stânga și elementele aflate pe aceeași coloană deasupra. Așadar, pentru un element de pe poziția a_{ij} vom parcurge $i - 1 + j - 1$ elemente.

Vom determina acum numărul total de elemente care vor fi parcurse păstrându-se coloana. Pentru cele n elemente ale unei linii i , numărul total va fi $n \cdot (i - 1)$. Pentru toate cele m linii vom avea:

$$\sum_{i=1}^m n \cdot (i - 1) = \frac{n \cdot m \cdot (m - 1)}{2}.$$

În mod analog, numărul total de elemente care vor fi parcurse păstrându-se linia, pentru o anumită coloană j va fi $m \cdot (j - 1)$. Pentru toate cele n coloane vom avea:

$$\sum_{i=1}^n m \cdot (i - 1) = \frac{m \cdot n \cdot (n - 1)}{2}.$$

Ca urmare, numărul total de elemente va fi:

$$\frac{n \cdot m \cdot (m - 1)}{2} + \frac{m \cdot n \cdot (n - 1)}{2} = \frac{m \cdot n \cdot (m + n - 2)}{2}.$$

Așadar, ordinul de complexitate al operației de determinare a elementelor matricei A este $O(m \cdot n \cdot (m + n))$.

Datele de ieșire constau într-un singur număr, ordinul de complexitate al operației de scriere a acestora fiind $O(1)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(m \cdot n \cdot (m + n)) + O(1) = O(m \cdot n \cdot (m + n))$.

2.3.11. Alb și negru

Metoda de rezolvare poate fi găsită foarte ușor folosind inducția matematică. Pentru început trebuie observat faptul că prima mutare admisă este fie deplasarea unei bile albe cu o poziție spre stânga, fie deplasarea unei bile negre cu o poziție spre dreapta. Vom presupune acum că vom muta bila albă; soluția corespunzătoare mutării unei bile negre la început poate fi găsită efectuând mutările simetric – în locul efectuării unei mutări cu o bilă albă vom efectua mutarea corespunzătoare cu o bilă neagră și invers. Fiecărei alternative îi corespunde o singură soluție.

Vom nota bilele albe cu A și bilele negre cu B. Configurația inițială este:

| A...AAAA BBBB...B |.

La primul pas vom muta bila albă; astfel vom ajunge în configurația:

| A...AAA ABBBBB...B |.

Vom muta acum bila neagră pentru a ajunge în configurația | A...AAABA BBB...B |.

Urmează o nouă mutare cu o bilă neagră. Configurația în care se ajunge este | A...AAABAB BB...B |.

În acest moment vom efectua două mutări cu bilele albe. Configurația obținută este | A...AA BABABB...B |.

Urmează o deplasare cu o poziție a unei bile albe și apoi trei deplasări ale bilelor negre, cu două poziții. Configurația este | A...ABABABA B...B |.

Va urma o deplasare a unei bile negre cu o poziție și patru deplasări ale bilelor albe cu două poziții, o deplasare a unei bile albe cu o poziție și cinci deplasări ale bilelor negre cu două poziții etc.

După ce vom ajunge la pasul în care am efectuat n deplasări vom deplasa din nou o bilă cu o poziție și apoi vom efectua $n - 1$ deplasări cu două poziții etc. În final vom obține configurația cerută | A...AAABA BBB...B |.

Vom exemplifica algoritmul descris pentru $n = 4$:

Inițial:	AAAA BBBB ;
Pasul 1:	AAA ABBBB ;
Pasul 2:	AAABA BBB ;
Pasul 3:	AAABAB BB ;
Pasul 4:	AAAB BABB ;
Pasul 5:	AA BABABB ;
Pasul 6:	A ABABABB ;
Pasul 7:	ABA ABABB ;
Pasul 8:	ABABA ABB ;
Pasul 9:	ABABABA B ;
Pasul 10:	ABABABAB ;
Pasul 11:	ABABAB BA ;
Pasul 12:	ABAB BABA ;
Pasul 13:	AB BABABA ;
Pasul 14:	BABABABA ;
Pasul 15:	B ABABABA ;
Pasul 16:	BBA ABABA ;
Pasul 17:	BBABA ABA ;
Pasul 18:	BBABABA A ;
Pasul 19:	BBABAB AA ;
Pasul 20:	BBAB BAAA ;
Pasul 21:	BB BABAAA ;
Pasul 22:	BBB ABAAA ;
Pasul 23:	BBBBA AAA ;
Pasul 24:	BBBB AAAA .

Analiza complexității

Datele de intrare constau în numărul bilelor albe (care este egal cu cel al bilelor negre), operația de citire a acestuia având ordinul de complexitate $O(1)$.

Imediat după citire, putem trece direct la scrierea soluției. Se observă că numărul deplasărilor crește cu 1 la fiecare pas, până în momentul în care ajunge la n , după care scade cu 1 la fiecare pas, până în momentul în care ajunge la 1. Așadar, numărul caracterelor scrise va depinde de pătratul valorii n , ordinul de complexitate al operației de scriere fiind $O(n^2)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(n^2) = O(n^2)$.

2.3.12. Coeficient

Transpusă în termeni de teoria grafurilor, problema cere determinarea drumului minim între două vârfuri ale unui graf, dar costul unui drum nu este dat de suma costurilor muchiilor componente, ci de produsul lor.

Totuși, ea poate fi foarte ușor transformată în problema clasică a drumului minim, dacă transformăm operația de înmulțire în operație de adunare. Acest lucru poate fi realizat foarte ușor dacă logaritmăm costurile muchiilor și determinăm logaritmul costului drumului minim, după care calculăm și costul real al acestui drum. Deoarece costul real poate fi foarte mare, trebuie să implementăm operații cu numere mari.

Datorită limitei specificate de 1000 de noduri, este suficient să implementăm versiunea algoritmului lui *Dijkstra* cu complexitatea $O(n^2)$.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în descrierea muchiilor grafului care reprezintă orașele și străzile dintre ele. Ordinul de complexitate al operației de citire a acestora este $O(m)$.

Pentru acest graf va trebui să aplicăm algoritmul lui *Dijkstra*, al cărui ordin de complexitate este $O(n^2)$.

Datele de ieșire constau într-un singur număr care este calculat folosind operații cu numere mari (înmulțiri) al căror timp de execuție poate fi considerat constant. Vor fi cel mult n înmulțiri, deci ordinul de complexitate al operației de determinare și afișare a rezultatului final este $O(n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(m) + O(n^2) + O(n) = O(n^2 + m)$.

2.3.13. Matrice

Este evident că efectuarea a două operații asupra aceleiași linii sau a aceleiași coloane nu are nici un efect.

O valoare -1 poate părea pe poziția (i, j) dacă s-a efectuat o operație asupra liniei i și nu s-a efectuat o operație asupra liniei j sau invers.

Dacă notăm cu x numărul operațiilor efectuate asupra liniilor și cu y al celor efectuate asupra coloanelor, atunci numărul total de valori -1 va fi $x \cdot (m - y) + y \cdot (n - x)$. Această valoare trebuie să fie k , deci va trebui să rezolvăm ecuația $x \cdot (m - y) + y \cdot (n - x) = k$.

Vom rezolva ecuația considerând toate perechile (x, y) posibile. În cazul în care aceasta are soluție, putem alege oricare x linii și oricare y coloane.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în dimensiunile matricei și numărul elementelor cu valoarea -1 care pot fi obținute, deci operația de citire a acestora are ordinul de complexitate $O(1)$.

Pentru a rezolva ecuația va trebui să verificăm, în cel mai defavorabil caz, toate perechile (x, y) care sunt în număr de $m \cdot n$. Așadar, această operație va avea ordinul de complexitate $O(m \cdot n)$.

După determinarea valorilor x și y va trebui să scriem în fișierul de ieșire datele corespunzătoare celor y coloane și x linii. În cazurile defavorabile x va avea o valoare apropiată de m , iar y va avea o valoare apropiată de n . Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de scriere a datelor de ieșire este $O(m + n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(m \cdot n) + O(m + n) = O(m \cdot n)$.

2.3.14. Inversiuni

Cea mai simplă idee de rezolvare este de a lua în considerare toate perechile (i, j) pentru care $i < j$ și a verifica dacă $a_i > a_j$.

Este evident că această metodă folosește $n \cdot (n - 1) / 2$ comparații, deci ordinul de complexitate al algoritmului este $O(n^2)$.

Chiar și un program care implementează un astfel de algoritm s-ar încadra în limita de timp admisă dacă nu efectuează operații suplimentare inutile.

Există și un algoritm de rezolvare, bazat pe *metoda divide et impera*, care are ordinul de complexitate $O(n \cdot \log n)$.

Etapa divide

Se împarte șirul de numere în două subșiruri de lungimi aproximativ egale. Primul subșir va conține prima jumătate a numerelor, iar al doilea cea de-a doua jumătate.

Etapa stăpânește

Se apelează recursiv algoritmul pentru cele două subșiruri formate și se determină numărul de inversiuni din fiecare dintre ele.

Etape combină

Numărul de inversiuni din șir va fi egal cu suma numărului de inversiuni din cele două subșiruri la care se adaugă numărul de inversiuni formate de elemente din primul subșir cu elemente din al doilea subșir.

Pentru fiecare element din al doilea subșir va trebui să determinăm numărul de elemente din primul subșir care sunt mai mari decât el. Pentru aceasta vom ordona cele două subșiruri (această operație poate fi realizată pe parcursul apelurilor recursive succesive) și vom realiza o simplă operație de interclasare. În momentul în care vom adăuga la șirul interclasat un element din al doilea subșir, vom ști câte elemente mai mari decât el se află în primul subșir.

Practic, folosim algoritmul *mergesort* de ordonare a unui șir de numere naturale. Singura operație suplimentară pe care o efectuăm este numărarea inversiunilor.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în cele n elemente ale șirului, ordinul de complexitate al operației de citire a acestora fiind $O(n)$.

Pentru acest șir vom aplica o variantă a algoritmului de sortare prin interclasare, algoritm al cărui ordin de complexitate este $O(n \cdot \log n)$.

Datele de ieșire constau într-un singur număr, deci ordinul de complexitate al operației de scriere a rezultatului final este $O(1)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(n) + O(n \cdot \log n) + O(1) = O(n \cdot \log n)$.

2.3.15. Bile

Problema poate fi rezolvată folosind metoda *programării dinamice*. Vom construi o matrice cost; elementul $cost_{ij}$ va indica lungimea minimă totală a barelor folosite pentru a lega bilele cuprinse între pozițiile i și j . În final, elementul $cost_{1,2n}$ va conține lungimea totală a barelor necesare pentru a lega toate bilele.

Este evident că toate elementele de pe diagonala principală a matricei vor avea valoarea 0. Inițial vom considera că celelalte elemente (doar cele aflate deasupra diagonalei principale sunt semnificative) au valoarea ∞ .

Pentru două bile vecine (aflate pe pozițiile i și $i + 1$) care au culori diferite putem afirma că valoarea $cost_{i,i+1}$ este 3, deoarece avem nevoie de două bare verticale și una orizontală, toate având lungimea 1.

Nu are rost să determinăm valorile corespunzătoare pozițiilor i și $i + k$, pentru care k este par, deoarece nu avem posibilitatea de a lega un număr impar de bile. Așadar, la pașii următori vom determina valorile corespunzătoare pozițiilor i și $i + k$, pentru care k este impar.

Există două posibilități de a determina valoarea minimă corespunzătoare pozițiilor i și j .

Dacă bilele au culori diferite, atunci putem să legăm cele două bile cu o bară orizontală de lungime $j - i$ și două verticale care au o înălțime cu 1 mai mare decât cea mai mare înălțime a barelor verticale de pe pozițiile cuprinse între $i + 1$ și $j - 1$.

Se observă că mai avem nevoie de o matrice (*height*), elementul $height_{ij}$ indicând înălțimea maximă a barelor verticale cuprinse între pozițiile i și j .

O altă posibilitate de obținere a unei valori pentru $cost_{ij}$ (indiferent de culoarea bilelor de pe pozițiile i și j) este de a alege o poziție intermediară k și a aduna valorile $cost_{ik}$ și $cost_{kj}$. Valoarea $height_{ij}$ va fi egală cu maximul valorilor $height_{ik}$ și $height_{kj}$. Vom alege toate valorile k pentru care $k - i$ este un număr par.

Evident, vom alege cea mai mică valoare pe care o determinăm folosind cele două posibilități.

Folosind această metodă vom completa toate elementele $cost_{ij}$ pentru care există o posibilitate de a lega toate bilele cuprinse între i și j . Pentru toate celelalte elemente se va păstra valoarea ∞ .

După determinarea valorii minime trebuie reconstituite legăturile realizate. Pentru aceasta trebuie să determinăm modul în care au fost calculate valorile $cost_{ij}$. Va trebui să știm dacă am folosit prima sau a doua metodă și, în cazul celei de-a doua metode, care este valoarea k aleasă. Vom păstra încă o matrice (*inter*), iar elementele $inter_{ij}$ vor avea valoarea -1 dacă a fost folosită prima posibilitate sau valoarea k dacă a fost folosită cea de-a doua.

Legăturile între pozițiile i și j se vor afișa printr-o rutină recursivă; inițial ea va fi apelată pentru pozițiile 1 și $2 \cdot n$.

În cazul în care se folosește prima posibilitate pentru pozițiile i și j , vom "tipări" legătura dintre i și j și apoi vom apela recursiv rutina pentru pozițiile $i + 1$ și $j - 1$.

În cazul în care se folosește cea de-a doua posibilitate pentru pozițiile i și j , nu vom tipări nimic și vom apela recursiv rutina pentru pozițiile i și k și pentru pozițiile $k + 1$ și j .

Analiza complexității

Datele de intrare constau în culorile celor $2 \cdot n$ bile, ordinul de complexitate al operației de citire a acestora fiind $O(n)$.

Pentru fiecare pereche de bile (de culori diferite), va trebui să luăm în considerare toate pozițiile dintre ele. Vom avea cel mult n^2 astfel de perechi, iar numărul pozițiilor este mai mic decât $2 \cdot n$ (cel mult $2 \cdot n - 2$). Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de determinare a rezultatului va fi $O(n^3)$.

Deși metoda prin care se realizează scrierea datelor de ieșire pare destul de complicată, la fiecare pas vom scrie o linie care corespunde unei perechi de bile. Așadar, ordinul de complexitate al operației de scriere a datelor de ieșire este $O(n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(n) + O(n^3) + O(n) = O(n^3)$.

2.3.16. Robot

Pentru a păstra traseul robotului vom folosi o matrice ale cărei elemente vor reprezenta pătrățelele caroiajului. Fiecare element va păstra informații referitoare la laturile pătrățelului corespunzător: existența unei linii deasupra, sub, în stânga sau în dreapta pătrățelului. Cea mai simplă posibilitate de implementare este folosirea a patru biți, fiecare reprezentând una dintre cele patru laturi și având valoarea 1 dacă există linie pe acea latură și 0 în caz contrar.

După construirea matricei, trebuie determinat dreptunghiul vid de arie minimă care se formează. Pentru simplificare, vom trata patru cazuri:

1. dreptunghiuri de lungime și înălțime 1.
2. dreptunghiuri de lungime 1 și înălțime diferită de 1.
3. dreptunghiuri de lungime diferită de 1 și înălțime 1.
4. dreptunghiuri de lungime și înălțime diferite de 1.

Pentru primul caz va trebui doar să căutăm pătrățelele care au linii pe toate cele patru laturi ale lor. Dacă găsim un astfel de pătrățel, atunci soluția problemei este un dreptunghi de arie 1.

Pentru al doilea caz va trebui să căutăm pătrățelele care au linii pe trei dintre laturi (deasupra, sub și la stânga). Vom parcurge apoi pătrățelele din dreapta sa care au linii deasupra și dedesubt.

Când întâlnim primul pătrățel care nu respectă această condiție, e posibil să fi ajuns la ultimul pătrățel al dreptunghiului. Dacă acesta are linii deasupra, sub și la dreapta, atunci am găsit un nou dreptunghi. Dacă aria acestuia este mai mică decât cea a celui mai mic dreptunghi determinat anterior, vom păstra noua soluție.

Pentru al treilea caz va trebui să căutăm pătrățelele care au linii pe trei dintre laturi (deasupra, la stânga și la dreapta). Vom parcurge apoi pătrățelele de sub el, care au linii la stânga și la dreapta.

Când întâlnim primul pătrățel care nu respectă această condiție, e posibil să fi ajuns la ultimul pătrățel al dreptunghiului. Dacă acesta are linii dedesubt, la stânga și la dreapta, atunci am găsit un nou dreptunghi. Dacă aria acestuia este mai mică decât cea a celui mai mic dreptunghi determinat anterior, vom păstra noua soluție.

Pentru al patrulea caz vom căuta pătrățelele care au linii pe două dintre laturi (la stânga și deasupra). Vom parcurge apoi pătrățelele din dreapta sa care au linii numai deasupra.

Când întâlnim un pătrățel care nu respectă această condiție, e posibil să fi ajuns la latura din dreapta a dreptunghiului. Acest pătrățel trebuie să aibă linii pe latura de deasupra și pe cea din dreapta. Vom parcurge acum pătrățelele aflate sub pătrățelul inițial, care au linii numai la stânga.

Când întâlnim un pătrățel care nu respectă această condiție, e posibil să fi ajuns la latura de jos a dreptunghiului. Acest pătrățel trebuie să aibă linii pe latura de dedesubt și pe cea din stânga. Dacă toate condițiile au fost îndeplinite, am reușit să determinăm un posibil dreptunghi.

În plus, trebuie să verificăm dacă acesta este unul valid. Pentru aceasta vom parcurge pătrățelele de pe latura de jos și vom verifica dacă nu au și alte linii cu excepția celei de dedesubt.

Analog, pătrățelele de pe latura din dreapta trebuie să aibă linii numai pe latura din dreapta. În sfârșit, pătrățelul din colțul dreapta-jos trebuie să aibă linii pe latura din dreapta și pe cea de dedesubt.

Dacă și aceste condiții sunt îndeplinite, atunci am găsit un nou dreptunghi. Dacă aria acestuia este mai mică decât cea a celui mai mic dreptunghi determinat anterior, vom păstra noua soluție.

O observație importantă este că nu trebuie să verificăm decât pătrățelele de pe laturi, nu și pe cele din interior. Aceasta se datorează continuității liniei care formează traseul robotului. Pentru ca o linie să se afle în interiorul unui dreptunghi, aceasta ar fi

trebuit să pornească din exteriorul acestuia, deci s-ar fi intersectat cu cel puțin una dintre laturi și dreptunghiul nu ar mai fi fost valid.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în cele c comenzi ale robotului, ordinul de complexitate al operației de citire a acestora fiind $O(c)$.

Datorită faptului că robotul trebuie să aibă întotdeauna coordonatele cuprinse între 1 și 100, operațiile se vor efectua doar asupra acestei regiuni. Din această cauză se poate considera că timpul de execuție al acestora este constant. Deși, din punct de vedere teoretic, aceste operații se execută într-un timp de ordinul $O(1)$, ele durează foarte mult. Practic, dacă am fi avut coordonate care ar putea varia între 1 și n , ordinul de complexitate al algoritmului ar fi fost $O(n^3)$ deoarece, pentru fiecare pereche de coordonate, în cazul cel mai defavorabil, trebuie să parcurgem un număr de pătrățele care depinde de valoarea n .

Datele de ieșire constau în coordonatele a două colțuri opuse ale dreptunghiului, operație de scriere a acestora efectuându-se în timp constant.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(c) + O(1) + O(1) = O(c)$, dar acest rezultat nu este relevant datorită faptului că "ascunde" o constantă foarte mare.

2.3.17. Longhorn

Această problemă poate fi rezolvată folosind o strategie de tip *greedy*.

Pentru început vom crea o "listă de așteptare" pentru fiecare aplicație, listă care va conține toate aplicațiile care trebuie instalate în prealabil pentru ca programul de instalare să poată fi lansat în execuție.

Este evident că vom începe instalarea tuturor aplicațiilor care nu necesită instalarea prealabilă a altor aplicații.

Apoi, la fiecare pas, vom determina toate aplicațiile al căror proces de instalare s-a încheiat și le vom elimina din listele de așteptare ale aplicațiilor care nu au fost încă instalate.

După aceea vom verifica dacă există aplicații pentru care listele de așteptare sunt vide. Dacă găsim astfel de aplicații putem să lansăm în execuție programul de instalare corespunzător. La fiecare pas vom memora aplicațiile ale căror programe de instalare se află în execuție. În final vom afișa numărul de pași parcurși și, corespunzător fiecărui pas, lista aplicațiilor al căror proces de instalare este în desfășurare.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în citirea, pentru fiecare aplicație, a aplicațiilor care trebuie să fie instalate în prealabil. În cazul cel mai defavorabil, prima aplicație nu va depinde de nici una, a doua va depinde de prima, a treia de primele două etc. Ca urmare, dimensiunea datelor de intrare poate crește după o funcție pătratică, ordinul de complexitate al operației de citire a datelor fiind, așadar, $O(n^2)$.

În continuare, la fiecare pas va fi instalată cel puțin o aplicație, deci vom avea cel mult n pași. La fiecare pas va trebui să verificăm listele aplicațiilor care trebuie să fie instalate în prealabil, liste a căror dimensiune totală poate avea ordinul $O(n^2)$ din motivele invocate și în cazul operației de citire. Ca urmare, operația de determinare a ordinii de instalare a aplicațiilor are ordinul de complexitate $O(n^3)$.

Datele de ieșire sunt scrise pe măsura determinării aplicațiilor care pot fi instalate, motiv pentru care nu se consumă timp suplimentar pentru scrierea lor.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(n^2) + O(n^3) = O(n^3)$, dar acest rezultat nu este relevant datorită faptului că "ascunde" o constantă foarte mare.

2.4. Soluțiile problemelor propuse în ediția 2001-2002

2.4.1. Dune

Problema poate fi rezolvată foarte ușor folosind algoritmul lui *Lee*. La fiecare pas vom memora toate pozițiile în care poate ajunge *Muad'Dib*.

Inițial *Muad'Dib* se află în poziția marcată cu '*'. Vom marca cu '#' toate regiunile în care se poate ajunge din poziția inițială mergând în direcția indicată de primul element al șirului de caractere dat.

La fiecare dintre următorii pași vom efectua următoarele operații:

- vom marca cu '.' toate pozițiile care nu sunt marcate cu '+' sau cu '#';
- vom marca cu '*' toate pozițiile care sunt marcate cu '#';
- vom marca cu '+' poziția în care se află *sietch*-ul de plecare;
- pentru fiecare poziție marcată cu '*':
  - vom marca cu '#' toate regiunile în care se poate ajunge din poziția considerată mergând în direcția indicată de elementul curent al șirului de caractere dat;
  - există posibilitatea să marcăm cu '#' poziții care au fost marcate cu '*'; acest lucru nu afectează corectitudinea algoritmului, deoarece din pozițiile care au fost marcate cu '*' nu se poate ajunge în alte poziții decât cele deja marcate cu '#'.

În final, soluția va fi dată de numărul pozițiilor marcate cu '#'.

Aceasta este o prezentare teoretică a rezolvării. Practic, pentru simplitate, nu se mai face diferență între primul și ceilalți pași ai algoritmului. Astfel, se iau în considerare toate pozițiile marcate cu '*', se marchează cu '#' toate pozițiile în care se poate ajunge, se marchează cu '.' toate pozițiile marcate cu '*', se marchează cu '+' poziția *sietch*-ului de pornire și se repetă acești pași până când nu mai are loc nici o schimbare de direcție. În final, se numără pozițiile marcate cu '*'.

Trebuie luat în considerare faptul că *sietch*-ul de pornire reprezintă o regiune stâncoasă.

Analiza complexității

Datele de intrare constau dintr-o matrice cu m linii și n coloane, precum și dintr-un șir al direcțiilor a cărui lungime o vom nota prin s . Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de citire a datelor are ordinul de complexitate $O(m \cdot n + s)$.

În continuare, la fiecare pas va trebui să parcurgem întreaga matrice pentru a determina pozițiile la care ar fi putut ajunge *Paul* la pasul anterior. La un astfel de pas vor fi marcate noile poziții în care poate ajunge *Paul*. În cel mai defavorabil caz vor fi marcate, în total, toate pozițiile. Ca urmare, ordinul de complexitate al operațiilor executate la un pas este $O(m \cdot n)$. Numărul pașilor va fi s , deci ordinul de complexitate al operației de determinare a configurației finale a matricei este $O(m \cdot n \cdot s)$.

Pentru determinarea și afișarea rezultatului final va trebui să parcurgem configurația finală, operație al cărei ordin de complexitate este $O(m \cdot n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(m \cdot n + s) + O(m \cdot n \cdot s) + O(m \cdot n) = O(m \cdot n \cdot s)$.

2.2.2. Matrice

Problema se rezolvă folosind metoda programării dinamice.

Evident, determinarea fiecărui element din matrice consumă prea mult timp, deci nu este o soluție viabilă. Rezolvarea propusă se bazează pe o tehnică recursivă.

Vom încerca să determinăm, pentru fiecare linie din M_7 , numărul de elemente cu valoarea 1 aflate pe linia respectivă. Folosind această informație, linia pe care se află al X -lea element poate fi găsită imediat (se parcurg liniile matricei M_7 , se însumează valorile corespunzătoare primelor K linii și, în cazul în care această sumă este mai mică decât X se trece la linia $K + 1$; dacă suma este mai mare sau egală cu X , atunci al X -lea element se află pe linia K).

Se pune problema determinării numărului de elemente cu valoarea 1 de pe o linie a matricei M_7 . Linia respectivă este obținută prin expandarea unei linii a matricei M_6 (de fapt, prin această expandare se obțin N linii, linia respectivă fiind una dintre ele). Dacă se cunoaște numărul de elemente cu valoarea 1 de pe linia corespunzătoare a matricei M_6 , rezultatul cerut se determină ușor.

Pentru simplificarea formulelor vom numerota liniile și coloanele începând cu 0; în final se vor incrementa cu 1 valorile obținute în urma calculelor.

Așadar, dorim să determinăm numărul elementelor cu valoarea 1 de pe o linie L a matricei M_7 . Pentru aceasta, trebuie să cunoaștem numărul elementelor cu valoarea 1 de pe linia $[L / N]$ a matricei M_6 . Fiecare dintre aceste elemente se transformă în matricea A și "contribuie" la construirea liniei L din M_7 prin intermediul liniei $\text{rest}[L / N]$ a matricei A . Similar, fiecare element cu valoarea 0 din M_6 se transformă în matricea B . Așadar, rezultatul cerut este:

numărul de elemente cu valoarea 1 de pe linia $[L / N]$ a matricei M_6 *
numărul de elemente cu valoarea 1 de pe linia $\text{rest}[L / N]$ din matricea A +
numărul de elemente cu valoarea 0 de pe linia $[L / N]$ a matricei M_6 *
numărul de elemente cu valoarea 1 de pe linia $\text{rest}[L / N]$ din matricea B .

Pentru a determina numărul de elemente cu valoarea 1 de pe linia $[L / N]$ a matricei M_6 vom aplica recursiv același procedeu, până ajungem la $M_1 = A$. Din nefericire, această metodă duce la repetarea unor calcule de foarte multe ori, prin apelarea funcției recursive cu aceiași parametri.

Pentru a rezolva acest impediment se memorează rezultatele într-o matrice NR de dimensiuni $6 \times N^6$ în care elementul NR_{ij} reprezintă numărul de elemente cu valoarea 1 de pe linia j a matricei M_i .

Rezultatele pentru M_7 nu sunt memorate, deoarece fiecare dintre acestea sunt calculate o singură dată. Fără această optimizare, matricea NR nu ar fi putut fi memorată în memoria convențională.

După determinarea liniei pe care se află al X -lea element cu valoarea 1, determinarea coloanei este simplă și poate fi realizată fie într-o manieră similară, fie pur și simplu determinând pe rând fiecare element de pe linia respectivă a matricei M_7 . Pe linia respectivă se află cel mult $5^7 = 78125$ elemente, deci numărul iterațiilor nu ar fi foarte mare.

Analiza complexității

Datele de intrare constau într-o matrice cu N linii și N coloane, așadar ordinul de complexitate al operației de citire a datelor are ordinul de complexitate $O(N^2)$.

În continuare, la fiecare pas i va trebui să determinăm și să memorăm elementele unei matrice cu N^6 linii și șase coloane, operație al cărei ordin de complexitate este $O(N^6)$. După efectuarea acestei operații va trebui să calculăm și valorile corespunzătoare pentru matricea M_7 , operație al cărei ordin de complexitate este $O(N^7)$. Așadar, operația de identificare a rezultatului problemei are ordinul de complexitate $O(N^7)$.

Datele de ieșire constau din scrierea a doar două valori, operație al cărei ordin de complexitate este $O(1)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(N^2) + O(N^7) + O(1) = O(N^7)$.

2.4.3. Templu

Pentru simplitate, vom prezenta un enunț echivalent al problemei: *se consideră un șir de numere binare; folosind acest șir se construiește o matrice în care prima linie este dată de șirul considerat, iar fiecare dintre următoarele linii sunt obținute prin permutarea la stânga cu o poziție a elementelor din linia precedentă; în continuare, liniile matricei obținute sunt sortate lexicografic (valoarea 0 precede valoarea 1); dându-se elementele de pe ultima coloană a matricei obținute după sortare, să se determine elementele de pe prima linie a acestei matrice.*

Algoritmul constă în trei pași:

- se numără elementele cu valoarea 0 și elementele cu valoarea 1 de pe ultima coloană și, pe baza rezultatului numărării, se construiește prima coloană a matricei; în continuare vom presupune că avem p elemente cu valoarea 0 și q elemente cu valoarea 1.
- se creează un șir a astfel:
  - pentru $i \leq p$, elementul a_i va avea ca valoare linia pe care se află cel de-al i -lea element cu valoarea 0 de pe ultima coloană;
  - pentru $j \leq q$, elementul a_{p+j} va avea ca valoare linia pe care se află cel de-al j -lea element cu valoarea 1 de pe ultima coloană;
- începând cu prima linie, se parcurg liniile folosind vectorul construit a (de la linia k se trece la linia a_k) și sunt reconstituite elementele de pe prima linie pe baza valorilor de pe ultima coloană.

În cele ce urmează vom demonstra corectitudinea algoritmului prezentat. Numim *successor* al unui șir, șirul obținut printr-o permutare cu o poziție la stânga a elementelor șirului.

Pentru a demonstra corectitudinea algoritmului, va trebui să arătăm că șirul a reprezintă exact această relație de succesiune între șiruri. După demonstrarea acestui fapt, este evident că al treilea pas al algoritmului reconstituie corect elementele de pe prima linie.

Considerăm liniile (din matricea obținută după sortare) care încep cu un element care are valoarea 0. Deoarece, aceste șiruri sunt ordonate în matricea sortată, după efectuarea unei permutări la stânga cu o poziție, șirurile obținute (care se termină cu un element care are valoarea 0) sunt și ele sortate.

Aceeași proprietate este valabilă și pentru liniile care încep cu un element care are valoarea 1.

Deoarece aceste proprietăți sunt echivalente cu relația de succesiune, corectitudinea algoritmului este demonstrată.

Analiza complexității

Vom demonstra în continuare că timpul de execuție al algoritmului este unul liniar. Pentru aceasta vom arăta că fiecare dintre cei trei pași se efectuează în timp liniar.

Numărarea elementelor de pe ultima coloană se realizează printr-o singură parcurgere, deci liniaritatea este evidentă.

Inițializarea tabloului a necesită doar o singură parcurgere a acestuia și a ultimei coloane, deci timpul este liniar și în acest caz.

Cel de-al treilea pas se execută și el în timp liniar deoarece la fiecare tranziție se determină câte un element de pe prima linie a matricei sortate.

Evident, operațiile de citire și de scriere se efectuează, ambele, în timp liniar.

2.4.4. Cub

Considerăm, pe rând, literele cuvântului care trebuie căutat (fie acesta s). La fiecare pas x vom putea determina numărul de apariții al cuvântului format din primele x caractere ale cuvântului dat.

Pentru aceasta, la fiecare pas vom calcula valorile elementelor a_{ijk} , ale unui tablou tridimensional A , unde a_{ijk} indică numărul de apariții ale cuvântului format din primele x litere ale șirului dat, astfel încât elementul din cubulețul de coordonate (i, j, k) a cubului să fie s_x .

Pentru toate căsuțele care nu conțin litera s_x valoarea a_{ijk} va fi 0. Evident, la primul pas vom avea $a_{ijk} = 1$ pentru toate pozițiile pe care se găsește valoarea s_1 și $a_{ijk} = 0$ pentru celelalte poziții. La următorul pas, pentru fiecare element care conține valoarea s_2 vom număra elementele vecine care au valoarea 1 și vom atribui elementului corespunzător valoarea obținută. Practic, se poate spune că vom aduna toate valorile elementelor vecine. La al treilea pas, pentru fiecare element care conține valoarea s_3 vom calcula valoarea corespunzătoare însumând valorile elementelor vecine care corespund unor cubulețe în care se află litera s_2 .

Se observă că, practic, și la al doilea pas se poate realiza o operație similară: pentru toate elementele corespunzătoare unui cubuleț în care se află litera s_2 , se însumează valorile elementelor vecine care corespund unor cubulețe care conțin litera s_1 .

În general, pentru toate elementele corespunzătoare unui cubuleț în care se află litera s_i , se însumează valorile elementelor vecine care corespund unor cubulețe care conțin litera s_{i-1} (pentru $i > 1$).

Soluția este dată de suma elementelor corespunzătoare cubulețelor în care se află litera s_n , unde n este lungimea cuvântului dat.

Datorită faptului că literele cuvântului sunt distincte, nu apar probleme suplimentare la calcularea valorilor elementelor. Dacă literele s-ar fi putut repeta, în cazul a două litere consecutive identice, ar fi putut apărea erori. Soluția ar fi fost dată de folosirea unui tablou tridimensional suplimentar care ar fi păstrat valorile calculate la iterația anterioară.

Datorită faptului că numărul de apariții ale cuvântului este de cel mult 2000000000, fiecare element al tabloului tridimensional necesită patru bytes pentru a fi reprezentat. Dimensiunea maximă a laturii cubului este 39, deci cantitatea de memorie necesară pentru a păstra elementele este de $39^3 \cdot 4 = 237276$ bytes ≈ 232 KB.

Pentru a păstra literele din cubulețe avem nevoie de alți $39^3 = 59319$ bytes ≈ 58 KB. Așadar, dimensiunea totală a structurilor de date pe care le folosim este de aproximativ 290 KB.

Analiza complexității

Datele de intrare constau dintr-un tablou tridimensional care are N^3 elemente și dintr-un cuvânt a cărui lungime este notată prin S . Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de citire a acestora este $O(N^3 + S)$.

Numărul de parcurgeri ale tabloului tridimensional este egal cu lungimea S a cu-vântului dat. Ordinul de complexitate al unei parcurgeri este $O(N^3)$ deoarece se par-curge întregul tablou tridimensional. Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de determinare a configurației finale a tabloului A este $O(S \cdot N^3)$.

Pentru a afișa rezultatul va trebui să însumăm valorile corespunzătoare din tabloul A , operație care implică din nou parcurgerea întregului tablou, deci are ordinul de complexitate $O(N^3)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei proble-me este $O(N^3 + S) + O(N^3 \cdot S) + O(N^3) = O(N^3 \cdot S)$.

2.4.5. Arbori

Algoritmul care trebuie aplicat pentru rezolvarea problemei constă din doi pași. La început se va determina costul transformării unui arbore din curte în fiecare dintre ar-borii din poză. Acest algoritm este destul de simplu, el neridicând dificultăți deosebite. La al doilea pas se va aplica un algoritm de determinare a unui cuplaj maxim de cost minim pentru un graf construit pe baza costurilor determinate la primul pas.

Primul pas care trebuie realizat în rezolvarea problemei este calcularea, pentru fie-care pereche de forma *arbore_din_curte* – *arbore_din_poză*, a costului (numărul de crengi tăiate) necesar transformării.

Pentru aceasta se poate folosi o funcție recursivă care returnează valoarea -1 dacă transformarea nu este posibilă (arboarele din poză conține crengi în anumite poziții în care arboarele din grădină nu conține crengi) sau costul cerut, calculat în funcție de cos-turile necesare transformării subarborilor stâng și drept (dacă oricare dintre ei este vid pentru arboarele din poză și nevid pentru cel din curte, se adaugă valoarea 1 la costul corespunzător celui alt subarbore și nu se mai efectuează apelul recursiv pe ramura respectivă). Este esențial să începem cu această operație, deoarece nu se dorește recal-cularea acestor costuri de fiecare dată când avem nevoie de ele.

Rezultatul va fi o matrice C ; aceasta poate fi privită ca fiind un graf bipartit; partiți-ile nodurilor sunt "arborii din curte" și "arborii din poză". Problema cere să asociem în mod biunivoc cât mai multor noduri din prima partiție, câte un nod din a doua partiție, astfel încât costul total să fie minim.

Așadar, problema se reduce la aplicarea unui algoritm pentru determinarea unui cuplaj maximal de cost minim, care va fi rezolvată conform algoritmilor cunoscuți.

Graful se poate transforma într-o rețea de transport prin introducerea unui nod sur-să (conectat cu arborii din curte) și a unui nod destinație (conectat cu arborii din poză).

Toate arcele din graful bipartit inițial au capacitatea 1, iar sensul este dinspre sursă spre destinație. Costul arcelor introduse de nodurile sursă și destinație este 0.

Trebuie să determinăm fluxul maxim de cost minim în această rețea. După cum se știe, fluxul maxim se determină găsind repetat drumuri de creștere, de la sursă la des-ținație. Un drum de creștere poate să conțină un arc (i, j) , dacă nu există flux pe el, sau dacă există flux pe arcul (j, i) - deci se parcurge arcul (j, i) în sens invers.

Se caută un astfel de drum de la sursă la destinație, se actualizează fluxul pe arcele care formează drumul (devine 1 dacă valoarea a fost 0 și 0 dacă valoarea a fost 1), se caută un nou drum de creștere etc.

Operația se repetă până în momentul în care nu mai există nici un drum de creștere. Inițial se va considera că fluxurile corespunzătoare tuturor arcelor din graf au valoarea 0.

Pot exista mai multe drumuri de creștere la un moment dat. În această situație va trebui ales drumul de creștere de cost minim.

Costul unui drum de creștere este dat de suma costurilor arcelor componente. Costul unui arc este pozitiv dacă valoarea fluxului de pe acel arc este 0 și negativ în cazul în care fluxul de pe acel arc are valoarea 1. Valoarea absolută a acestui flux este dată de costul determinat la pasul anterior.

În continuare se va construi graful format din arcele corespunzătoare (cele pentru care valoarea fluxului este 1 sunt inversate și vor avea cost negativ; celelalte arce sunt păstrate fără a fi modificate). În acest graf, pe baza algoritmului *Belmann-Ford*, se va determina un astfel de drum de cost minim. Algoritmul *Belmann-Ford* va funcționa corect, deoarece graful nu va conține cicluri cu cost negativ. În final se obține un flux maxim de cost minim; arcele pe care fluxul are valoarea 1 constituie soluția problemei.

Analiza complexității

Pentru a analiza complexitatea algoritmului vom stabili, mai întâi, faptul că numărul nodurilor unui arbore poate fi considerat constant, deoarece este cel mult 100.

În aceste condiții, datele de intrare conțin informații referitoare la $M + N$ arbori, deci operația de citire a acestora are ordinul de complexitate $O(M + N)$.

În continuare vor fi stabilite costurile muchiilor grafului bipartit. Pentru fiecare muchie vom realiza parcurgeri ale arborilor corespunzători, operații care se realizează în timp constant. Vom determina cel mult $M \cdot N$ muchii, așadar ordinul de complexitate va fi $O(M \cdot N)$.

Vom determina apoi un cuplaj bipartit folosind un algoritm de determinarea a unui flux maxim de cost minim. Avem o rețea cu $M + N + 2$ noduri (N pentru arborii din poză, M pentru arborii din grădină, sursa și destinația) și cel mult $M \cdot N + M + N$ arce ($M \cdot N$ muchii determinate și $M + N$ muchii introduse pentru a lega nodurile corespunzătoare arborilor de sursă sau destinație).

Valoarea fluxului maxim va fi cel mult egal cu minimul valorilor M și N . Dacă utilizăm algoritmul *Ford-Fulkerson* pentru a determina cuplajul, împreună cu algoritmul *Bellman-Ford* pentru determinarea drumurilor de creștere, ordinul de complexitate al operației este $O(\min(M, N) \cdot (M + N + 2) \cdot (M \cdot N + M + N)) = O(\min(M, N) \cdot (M + N) \cdot M \cdot N)$.

Pentru a identifica muchiile pe care fluxul are valoarea 1 (și a scrie, în același timp, datele de ieșire) va trebui să parcurgem toate muchiile grafului bipartit, operație al cărei ordin de complexitate este $O(M \cdot N)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(M + N) + O(M \cdot N) + O(\min(M, N) \cdot (M + N) \cdot M \cdot N) + O(M \cdot N) = O(\min(M, N) \cdot (M + N) \cdot M \cdot N)$.

Observație

Constanta care se ascunde în spatele ordinilor de complexitate ale operațiilor de citire a datelor și determinare a grafului bipartit este foarte mare, deoarece arborii pot avea până la 100 de noduri. Cu toate acestea, termenii corespunzători acestor operații în formula pentru stabilirea complexității globale sunt nesemnificativi față de termenul corespunzător operației de determinare a cuplajului.

2.4.6. Atlantis

În principiu, problema ar putea fi enunțată astfel: *dându-se un număr întreg să se determine cel mai mic multiplu al său care este format doar din anumite cifre date.*

Soluția acestei probleme este destul de simplă și se bazează pe câteva observații matematice.

Pentru început vom demonstra că, dacă există un multiplu al numărului Nr care este format doar din cifrele $x_1, x_2, \dots, x_m$, atunci cel mai mic astfel de multiplu are cel mult Nr cifre.

Vom presupune, prin absurd, că cel mai mic multiplu M are $Nr + 1$ cifre. Eliminând ultima cifră, vom obține un număr care, împărțit la Nr , duce la obținerea unui rest R_1 . Repetând procesul de eliminare a cifrelor, se obțin resturile $R_2, \dots, R_{Nr}$.

Dacă cele Nr resturi sunt distincte, atunci unul dintre ele este 0, deci există un multiplu care conține mai puțin de $Nr + 1$ cifre (cel mult Nr cifre).

Dacă resturile nu sunt distincte, atunci cel puțin două dintre ele (fie acestea R_i și R_j , $i < j$) sunt egale. Multiplul M are forma $m_1 \dots m_i \dots m_j \dots m_{Nr+1}$; datorită faptului că resturile R_i și R_j sunt egale, înseamnă că prin eliminarea cifrelor $m_{i+1}, \dots, m_j$ se obține un număr care este, la rândul său, multiplu al numărului Nr .

Acest număr are forma $m_1 \dots m_i m_{j+1} \dots m_{Nr+1}$, deci are cel mult Nr cifre.

Putem trage concluzia că ipoteza inițială este falsă; așadar, dacă există un multiplu al numărului Nr care să fie format din anumite cifre date, atunci cel mai mic astfel de multiplu conține cel mult Nr cifre.

Ipoteza potrivit căreia multiplul ar fi format din $Nr + 1$ cifre nu reduce generalitatea deoarece, dacă presupunem că numărul ar fi format din $Nr + k$ cifre, folosind același procedeu putem obține, pe rând, multiplii formați din cel mult $Nr + k - 1$ cifre, $Nr + k - 2$ cifre și așa mai departe până se ajunge la un multiplu format din cel mult $Nr + 1$ cifre.

În continuare vom descrie modul în care poate fi determinat un multiplu format din cel mult Nr cifre. Vom crea o coadă care va conține numere prin împărțirea cărora la Nr se obțin resturi distincte. Corespunzător fiecărui rest care poate fi obținut, în coadă se va afla cel mai mic număr care duce la obținerea restului respectiv. Inițial vom inse-

ra în coadă numere formate dintr-o singură cifră (cifrele care le avem la dispoziție), ordonate crescător. La fiecare pas, vom alege primul element din coadă și vom încerca să adăugăm la sfârșitul său, pe rând, una dintre cifrele disponibile. Pentru a obține cele mai mici numere, cifrele vor fi considerate în ordine crescătoare.

În cazul în care un număr astfel determinat duce, prin împărțirea la Nr , la obținerea unui rest care nu a mai fost obținut anterior, atunci numărul determinat este adăugat în coadă.

După considerarea tuturor cifrelor, elementul curent este eliminat din coadă. Datorită acestor eliminări trebuie păstrat un vector de valori booleene care să indice dacă un rest a fost sau nu obținut anterior.

În momentul în care se obține restul 0, cel mai mic multiplu este determinat și execuția algoritmului se oprește.

Noile resturi pot fi determinate foarte repede folosind o altă observație matematică: dacă restul împărțirii unui număr a la Nr este r , atunci restul împărțirii la Nr a numărului obținut prin adăugarea cifrei x la sfârșitul numărului a este $\text{rest}[(r \cdot 10 + x) / Nr]$.

În cazul în care nu am reușit să obținem restul 0 considerând numere formate din cel mult Nr cifre, atunci suntem siguri că nu există nici un multiplu format doar din cifrele date deoarece, dacă astfel de multipli ar fi existat, atunci cel puțin unul dintre ei ar fi avut cel mult Nr cifre.

Analiza complexității

Datele de intrare constau din numărul Nr de pe mecanism (care are întotdeauna patru cifre, chiar dacă este posibil ca primele să fie 0) și cele N cifre pe care le avem la dispoziție. Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de citire a datelor este $O(N)$.

În continuare, pentru fiecare rest vom încerca să adăugăm cele N cifre. Așadar, avem ordinul de complexitate $O(N)$ pentru fiecare rest. Datorită faptului că numărul resturilor considerate este de cel mult Nr , ordinul de complexitate al operației de determinare a multiplului este $O(Nr \cdot N)$.

Datele de ieșire constau în cele cel mult Nr cifre ale multiplului sau doar în cifra 0. Ca urmare, ordinul de complexitate al operației de scriere a datelor de ieșire este $O(Nr)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(N) + O(Nr \cdot N) + O(Nr) = O(Nr \cdot N)$.

2.4.7. Celule

Pentru început, vom studia modul în care se propagă semnalul în cazul în care șirul are o lungime infinită și, inițial, avem o singură celulă excitată. Vom considera că celula excitată se află pe poziția 0.

-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	+6	+7	+8	+9
0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1

Se observă că, dacă momentul inițial este considerat a fi $t = 0$, atunci la momentele de timp de forma $t = 2^k$ vom avea celule excitate doar pe pozițiile 2^{k+1} și -2^{k+1} .

Vom considera acum un șir de celule excitate și liniștite; prima celulă a șirului se va afla pe poziția 0, a doua pe poziția 1 etc. Se observă că, la fiecare pas, configurația se obține aplicând operatorul **xor** (sau exclusiv) între configurațiile care ar fi fost obținute pentru fiecare celulă în parte, luând în considerare poziția inițială a acesteia. Astfel, dacă inițial celula excitată se află pe poziția n , atunci la momente de timp de forma $t = 2^k$ vom avea celule excitate doar pe pozițiile $n + 2^{k+1}$ și $n - 2^{k+1}$.

Observăm că, la momente de timp de forma $t = 2^k$ vom obține configurația inițială pe șirurile de celule care încep din pozițiile 2^{k+1} și -2^{k+1} .

De exemplu, pentru șirul de celule 111 vom obține următoarele configurații:

-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	+6	+7	+8	+9
0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0
0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0

Datorită faptului că lungimea L a șirului de celule este finită, rezultă că o anumită configurație dată va ajunge la momente de timp de forma $t = 2^k$ pe poziții de forma $\text{rest}[2^{k+1} / L]$ și $\text{rest}[-2^{k+1} / L]$.

Evident, pentru ca celulele să nu se liniștească, trebuie să existe o perioadă de repetare a configurațiilor și aceasta nu poate fi mai lungă decât 2^L .

Așadar, este suficient să verificăm dacă la momentul de timp $t = 2^L$ mai există celule excitate.

La acest moment de timp, șirul inițial se va regăsi în poziții de forma $\text{rest}[2^{L+1} / L]$ și $\text{rest}[-2^{L+1} / L]$. Aplicând operatorul **xor** asupra celor două configurații vom obține un șir care ar putea să conțină celule excitate.

În cazul în care avem celule excitate, rezultă că excitația se va menține la infinit. Dacă celulele s-au liniștit, atunci este evident faptul că nu se va menține la infinit excitația.

O altă modalitate (mai puțin eficientă) de abordare a problemei era generarea configurațiilor la fiecare pas. În cazul în care celulele se liniștesc este evident că excitația nu se menține. Astfel, există șanse destul de mari ca, dacă celulele nu se liniștesc după un anumit timp, excitația să se păstreze la infinit. O altă abordare ar fi fost căutarea perioadei după care se repetă configurațiile. Astfel, pentru fiecare configurație nouă se va verifica dacă există o configurație identică obținută anterior. În caz afirmativ, se poate trage concluzia că excitația se menține la infinit.

Analiza complexității

Datele de intrare constau din numărul M al configurațiilor și stările celulelor care fac parte dintr-o configurație. Vom nota cu S suma lungimilor tuturor configurațiilor. În acest caz ordinul de complexitate al operației de citire va fi $O(S)$.

Vom analiza acum ordinul de complexitate al operației de verificare pentru o configurație de lungime L . Va trebuie doar să aplicăm operatorul $\otimes$ asupra a două configurații de lungime L și apoi să verificăm dacă au rămas celule excitate. Așadar, ordinul de complexitate al operației de verificare este $O(L)$.

Datorită faptului că vom verifica toate cele M configurații, iar lungimea totală a acestora este S , operația de verificare a tuturor celor M configurații are ordinul de complexitate $O(S)$.

Datele de ieșire pot fi scrise pe parcursul efectuării verificărilor, deci nu se consumă timp suplimentar pentru această operație.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(L) + O(S) = O(S)$.

2.4.8. Fibonacci

Această problemă nu ridică dificultăți deosebite; ea poate fi rezolvată folosind o simplă formulă matematică.

Se observă că $F_6 = 8$ se divide cu 2^3 , $F_{12} = 144$ se divide cu 2^4 și $F_{24} = 46368$ se divide cu 2^5 . De aici rezultă o regulă destul de clară: indicele elementului șirului lui *Fibonacci* divizibil cu 2^3 este $6 = 3 \cdot 2$, cel al elementului divizibil cu 2^4 este $12 = 3 \cdot 2^2$, iar cel al elementului divizibil cu 2^5 este $24 = 3 \cdot 2^3$. Putem presupune că elementul șirului lui *Fibonacci* divizibil cu 2^n are indicele $3 \cdot 2^{n-2}$.

În cele ce urmează vom demonstra că această afirmație este adevărată. Pentru aceasta vom folosi următoarea proprietate a șirului lui *Fibonacci*: elementul F_{kn} este divizibil cu elementul F_n . Această proprietate poate fi demonstrată foarte ușor, folosind expresia generală a termenilor șirului:

$$F_n = \frac{\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)^n - \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^n}{\sqrt{5}}.$$

Pe baza unor calcule rezultă imediat proprietatea amintită. Utilizând acest rezultat matematic, vom aplica metoda inducției matematice pentru a demonstra că elementul șirului lui *Fibonacci* divizibil cu 2^n are indicele $3 \cdot 2^{n-2}$.

Ipoteza de inducție va fi: elementul șirului lui *Fibonacci* divizibil cu 2^{n-1} are indicele $3 \cdot 2^{n-3}$.

Pentru $n = 4$ ipoteza de inducție poate fi verificată foarte ușor, deoarece elementul cu indicele $3 \cdot 2^{4-3} = 6$ este 8 și acesta este divizibil cu $2^{4-1} = 8$.

Folosind ipoteza de inducție vom demonstra afirmația inițială. Datorită faptului că $F_{2 \cdot n}$ este divizibil cu elementul F_n , elementul cu indicele $3 \cdot 2^{n-2}$ va fi divizibil cu 2^{n-1} .

Mai mult, raportul dintre elementul cu indicele $3 \cdot 2^n$ și cel cu indicele $3 \cdot 2^{n-1}$ este întotdeauna un număr par (proprietatea se poate verifica tot pe baza expresiei generale a termenilor șirului), deci elementul cu indicele $3 \cdot 2^{n-2}$ va fi divizibil cu $2 \cdot 2^{n-1} = 2^n$.

Așadar, am arătat că există un element al șirului lui *Fibonacci* divizibil cu 2^n care are indicele $3 \cdot 2^{n-2}$. Mai trebuie arătat că acest indice este mai mic decât 2^n . Este evident că $3 \cdot 2^{n-2} < 4 \cdot 2^{n-2} = 2^n$ pentru $n > 2$. Așadar, pentru $n > 2$, soluția problemei este dată de expresia $3 \cdot 2^{n-2}$.

Datorită faptului că valoarea n poate ajunge până la 10000, va trebui să implementăm operații cu numere mari pentru a rezolva această problemă.

Analiza complexității

Din fișierul de intrare se va citi doar valoarea n , ordinul de complexitate al acestei operații fiind $O(1)$.

Pentru a calcula valoarea $3 \cdot 2^{n-2}$ va trebui să efectuăm $n - 1$ înmulțiri. Am putea să limităm numărul acestora folosind metoda de ridicare la putere care are ordinul de complexitate $O(\log n)$ dar, în acest caz ar fi trebuit să realizăm înmulțiri între numere mari. Dacă se utilizează metoda clasică, nu vom avea decât înmulțiri cu 2 (dacă alegem valoarea inițială 3), care sunt efectuate mult mai rapid. Obținem astfel ordinul de complexitate $O(n)$. Practic, datorită faptului că valoarea $O(\log n)$ ascunde o constantă foarte mare nu are rost să ne complicăm cu implementarea operației de înmulțire a două numere mari.

Datele de ieșire constau într-un singur număr, ordinul de complexitate al operației de scriere a acestuia fiind $O(1)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(n) + O(1) = O(n)$.

2.4.9. Atlantis2

Soluția acestei probleme este foarte ușor de găsit, fiind suficientă o simplă observație matematică.

Pentru început, vom arăta că există o secvență de patru semne a cărei prezență va duce la creșterea rezultatului cu 4. Vom presupune că există o secvență de m semne care duce la obținerea rezultatului R . Dacă adăugăm cele patru semne, vom obține o secvență de $m + 4$ semne care va duce la obținerea rezultatului $R + 4$. Secvența respectivă este:

$$+---+$$

Se observă că, prin adăugarea acestei secvențe, valoarea rezultatului va crește cu $m^2 - (m + 1)^2 - (m + 2)^2 + (m + 3)^2$.

Efectuând calculele obținem:

$$\begin{aligned} m^2 - (m^2 + 2 \cdot m + 1) - (m^2 + 4 \cdot m + 4) + (m^2 + 6 \cdot m + 9) &= \\ m^2 - m^2 - 2 \cdot m - 1 - m^2 - 4 \cdot m - 4 + m^2 + 6 \cdot m + 9 &= \\ = -1 - 4 + 9 &= 4. \end{aligned}$$

Așadar, prin adăugarea secvenței $+---$ la sfârșitul unei secvențe date, valoarea rezultatului crește cu 4.

Se observă că, dacă dorim să obținem o valoare care este multiplu de 4 (are forma $4 \cdot k$), va trebui să folosim k secvențe de această formă.

În cele ce urmează vom arăta modul în care pot fi obținute secvențe de semne care să ducă la rezultate de forma $4 \cdot k + 1$, $4 \cdot k + 2$ și $4 \cdot k + 3$.

Se observă că, pentru a obține secvențe care au forma $4 \cdot k + p$, va trebui să adăugăm k secvențe $+---$ la secvențele care duc la obținerea rezultatului p .

Ca urmare, va trebui să căutăm secvențe de semne care să ducă la obținerea rezultatelor 1, 2 și 3.

Pentru a obține rezultatul 1, secvența constă dintr-un singur semn $+$. O secvență formată doar din acest semn duce la obținerea rezultatului $0 + 1^2 = 1$. Așadar, dacă se caută rezultate de forma $4 \cdot k + 1$, secvențele de semne au următoarea structură: $+++ \dots +---$.

Pentru a obține rezultatul 2, secvența constă din patru semne: trei semne $-$, urmate de un semn $+$. O secvență formată doar din aceste semne duce la obținerea rezultatului $0 - 1^2 - 2^2 - 3^2 + 4^2 = 0 - 1 - 4 - 9 + 16 = 2$. Așadar, dacă se caută rezultate de forma $4 \cdot k + 2$, secvențele de semne au următoarea structură: $----+--- \dots +---$.

Pentru a obține rezultatul 3, secvența constă din două semne: un semn $-$, urmat de un semn $+$. O secvență formată doar din aceste semne duce la obținerea rezultatului $0 - 1^2 + 2^2 = 0 - 1 + 4 = 3$. Așadar, dacă se caută rezultate de forma $4 \cdot k + 3$, secvențele de semne au următoarea structură: $-++--- \dots +---$.

Analiza complexității

Datele de intrare constau dintr-un singur număr, ordinul de complexitate al operației de citire a acestora fiind $O(1)$.

După citire vom trece direct la scrierea rezultatului. Vom determina restul împărțirii la 4 a valorii n și vom scrie secvența de început corespunzătoare, operația care se realizează în timp constant. În continuare vom scrie secvențele $+++$ care vor duce la obținerea rezultatului corect. Ordinul de complexitate al acestei operații este $O(n)$.

În concluzie, ordinul de complexitate al algoritmului de rezolvare a acestei probleme este $O(1) + O(n) = O(n)$.

2.4.10. Conducte

Putem privi sistemul de rafinării și benzinării ca fiind un graf neorientat complet ale cărui noduri reprezintă obiectivele (benzinării sau rafinării), iar costurile muchiilor sunt date de distanțele (lungimile conductelor) care leagă două obiective. Evident, nu putem uni printr-o conductă două rafinării, așadar vom considera că muchiile dintre rafinării au costul 0 (nu sunt necesare conducte pentru ca benzina să ajungă de la o rafinărie la alta).

Acum, problema se reduce la a determina un arbore parțial de cost minim în graful construit. Pentru aceasta vom folosi algoritmul lui *Prim*; în final vom afișa muchiile care fac parte din arborele parțial minim, dar nu au ca extremități două noduri care corespund unor rafinării.

Datorită faptului că putem avea până la 1000 de benzinării nu vom putea reprezenta în memorie graful folosind o matrice de adiacență. De asemenea, nu este posibilă păstrarea unei liste de muchii deoarece numărul acestora este prea mare. De aceea, vom păstra doar coordonatele benzinăriilor și rafinăriilor și vom calcula costurile muchiilor (distanțele dintre obiective) în momentul în care avem nevoie de aceste informații. Din acest motiv, nu poate fi folosit algoritmul lui *Kruskal* de determinare a arborelui parțial minim pentru că acesta implică sortarea tuturor muchiilor, deci păstrarea acestora în memorie.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în coordonatele rafinăriilor și benzinăriilor, deci operația de citire a acestora are ordinul de complexitate $O(n) + O(k) = O(n + k)$.

Este obligatoriu ca nodurile corespunzătoare rafinăriilor să fie legate între ele în arborele parțial minim folosind muchii de cost 0, operație care se realizează în timp liniar (ordinul de complexitate este $O(k)$). Pentru celelalte noduri vom folosi algoritmul lui *Prim*, ordinul de complexitate al acestuia fiind $O(n^2)$. Așadar, determinarea arborelui parțial minim are ordinul de complexitate $O(n^2) + O(k) = O(n^2 + k)$.

Datele de ieșire constau în cele n muchii care leagă benzinăriile între ele sau de rafinării, deci ordinul de complexitate al operației de scriere a acestora este $O(n)$.

În concluzie, algoritmul de rezolvare a acestei probleme are ordinul de complexitate $O(n + k) + O(n^2 + k) + O(n) = O(n^2 + k)$.

2.4.11. Dune2

Pentru rezolvarea problemei vom folosi metoda *programării dinamice*. Considerăm matricea de intrare X . Se observă că există cel mult 64 de modalități de a plasa bombe (mai exact colțurile din stânga-sus ale secțiunilor pătratică afectate de acestea) pe o linie a matricei. Valoarea 64 se obține datorită faptului că secțiunile trebuie să fie incluse integral în matrice (bombele nu pot atinge zone din afara *Câmpiei Arakeenului*), deci colțul din stânga-sus al unui pătrat poate fi plasat numai pe una dintre primele șase coloane. De fapt, acest număr poate fi redus la 37, deoarece unele posibilități de plasare sunt inutile.

De exemplu, se observă că patru bombe sunt suficiente pentru a acoperi integral o linie, deci nu are sens să plasăm cinci bombe pe o linie, deoarece cel puțin una dintre ele va afecta poziții atinse și de alte bombe, deci bomba poate fi folosită în alte zone, valoarea diferenței dintre numărul *harkonnenilor* și cel al *atreizilor* uciși rămânând aceeași. De asemenea, nu are rost să plasăm colțurile din stânga-sus a zonelor afectate de trei bombe în trei coloane consecutive, deoarece pozițiile afectate de bomba din mijloc sunt afectate de celelalte două bombe.

Presupunem că știm, pentru o anumită linie, sumele maxime care pot fi obținute dacă plasăm 0, 1, 2, ..., K bombe pe primele i linii, folosind pe linia i o anumită configurație. Apare întrebarea dacă putem determina aceleași informații pentru linia $i + 1$.

Răspunsul este afirmativ și ne oferă rezolvarea problemei. Construim (cel puțin teoretic) tabloul tridimensional $M[1 \dots N - 1, 0 \dots K, 1 \dots 37]$. Un element $M[i, j, l]$ reprezintă suma maximă obținută dacă plasăm j bombe pe primele i linii, folosind configurația l pe linia i .

Elementele matricei $M[i + 1]$ pot fi determinate folosind matricea $M[i]$. Pentru a calcula un element al matricei $M[i + 1]$ avem nevoie de următoarele informații:

- suma valorilor de pe linia $i + 2$ corespunzătoare unor zone afectate de bombe care vor fi plasate pe linia $i + 1$, folosind configurația l ;
- numărul $nr[l]$ al bombelor care sunt folosite pentru obținerea configurației l ;
- suma valorilor de pe linia $i + 1$ care corespund unor zone afectate dacă se folosește configurația l , dar nu și folosind o configurație c (determinăm valorile sumei pentru orice configurație c);
- valoarea maximă din tabloul M pentru fiecare configurație c plasată pe linia i care conține $j - nr[l]$ bombe.

Programul este construit astfel:

- configurațiile posibile de pe o linie sunt păstrate în matricea de constante p , iar numărul de bombe folosit pentru obținerea fiecărei configurații este păstrat în vectorul nr ;
- tabloul tridimensional M este simulat cu ajutorul a două matrice A și B (adică $A = M[i]$, se calculează $B = M[i + 1]$, apoi A devine B etc.)

- pentru fiecare rând unde se pot plasa bombe:
  - se calculează suma adăugată pe rândul respectiv dacă plasăm o anumită configurație, în funcție de configurația plasată pe rândul anterior;
  - se calculează suma adăugată pe rândul următor dacă plasăm o anumită configurație pe rândul curent;
  - se inițializează matricea B ;
  - se realizează calculul valorilor din B (datorită faptului că operațiile din această zonă sunt executate de foarte multe ori, codul trebuie optimizat cât mai mult posibil);
  - A devine B .

Soluția este dată de elementul maxim obținut în final în matricea A .

Analiza complexității

Citirea unei linii a matricei care reprezintă *Câmpia Arakeenului* se realizează în timp constant, deoarece matricea are întotdeauna șapte coloane. Datorită faptului că trebuie citite n linii, ordinul de complexitate al operației de citire este $O(1) \cdot O(n) = O(n)$.

Matricele A și B au, fiecare, k linii și 37 de coloane. Operația de determinare a elementelor matricei B , folosind matricea A , are ordinul de complexitate $O(k)$, deoarece numărul operațiilor efectuate pentru determinarea uneia dintre linii este $O(37) \cdot O(37) \cdot O(7) = 37 \cdot O(1) \cdot 37 \cdot O(1) \cdot 7 \cdot O(1) = 9583 \cdot O(1) = O(1)$. Pentru fiecare dintre cele n linii ale matricei care caracterizează câmpia, se vor calcula elementele matricei B , deci ordinul de complexitate al operației de determinare a valorilor finale ale elementelor matricei B este $O(n) \cdot O(k) = O(n \cdot k)$.

Pentru afișarea diferenței maxime trebuie parcursă matricea finală, deci această operație are ordinul de complexitate $O(k)$.

În concluzie, algoritmul de rezolvare a acestei probleme are ordinul de complexitate $O(n) + O(n \cdot k) + O(k) = O(n \cdot k)$.

2.4.12. Frăția Inelului

Vom construi un graf orientat ale cărui noduri reprezintă reperele și ale cărui arce reprezintă drumurile care leagă două repere. Sensul unui arc va fi de la reperul de la care pornește drumul la reperul la care ajunge drumul. Datorită faptului că nu se poate ajunge de la un reper la unul anterior, deducem că graful este aciclic.

Acum, problema se reduce la determinarea numărului de drumuri din acest graf de la nodul care reprezintă reperul VALCEAUADESPICATA la nodul care reprezintă reperul MUNTELEOSANDEI.

Pentru simplitate vom codifica reperele prin numere cuprinse între 0 și $N - 1$, unde N reprezintă numărul total al reperelor.

Pentru a determina numărul drumurilor dintre două noduri ale unui graf orientat vom folosi metoda *programării dinamice*. Vom construi un șir care reprezintă numărul de posibilități de a ajunge la un anumit reper (numărul de drumuri care pornesc din VALCEAUADESPICATA și ajung la reperul respectiv).

Pentru un anumit nod vom putea determina numărul de posibilități dacă se cunoaște numărul de posibilități în care se poate ajunge la fiecare dintre predecesorii săi din graf. Dacă toate aceste informații sunt cunoscute, atunci numărul posibilităților de a ajunge la acest reper va fi dat de suma numerelor posibilităților de a ajunge la reperi corespunzătoare predecesorilor.

Inițial considerăm că există o singură posibilitate de a ajunge la VALCEAUADESPICATA. Datorită aciclicității grafului suntem siguri că, la fiecare pas, vom determina cel puțin un nod pentru care cunoaștem valorile corespunzătoare tuturor predecesorilor. Așadar, la fiecare pas, vom verifica pentru toate nodurile pentru care nu cunoaștem numărul posibilităților, dacă sunt cunoscute numerele posibilităților corespunzătoare predecesorilor. Pentru fiecare nod pentru care sunt cunoscute aceste informații vom calcula valoarea corespunzătoare. Datorită faptului că la fiecare pas vom determina cel puțin un astfel de nod, suntem siguri că algoritmul se va termina după un număr finit de pași (cel mult $N - 1$).

În final, vom afișa valoarea corespunzătoare nodului care reprezintă destinația inelului (MUNTELEOSANDEI).

Analiza complexității

Datele de intrare constau în drumurile dintre reperi, deci ordinul de complexitate al operației de citire a acestora este $O(M)$.

Pentru fiecare reper citit se determină codul acestuia, deci ordinul de complexitate al operației de determinare a codurilor este $O(M) \cdot O(N) = O(M \cdot N)$ datorită faptului că acest cod este căutat într-un șir care conține cel mult N elemente.

Crearea listelor predecesorilor se realizează pe parcursul citirii datelor de intrare, operația având ordinul de complexitate $O(M)$.

Stabilirea faptului că există o posibilitate de a se ajunge în VALCEAUADESPICATA implică determinarea codului acestui reper, deci are ordinul de complexitate $O(N)$.

La fiecare pas al algoritmului vom verifica, pentru fiecare nod, dacă au fost determinate informațiile pentru predecesori. Deoarece un nod poate avea, teoretic, până la $N - 1$ predecesori, operațiile efectuate la fiecare pas au ordinul de complexitate $O(N) \cdot O(N) = O(N^2)$. Deoarece sunt efectuați cel mult $N - 1$ pași, operația de determinare a numărului de posibilități de a ajunge la MUNTELEOSANDEI are ordinul de complexitate $O(N) \cdot O(N^2) = O(N^3)$.

Scrierea datelor de ieșire implică determinarea codului pentru MUNTELEOSANDEI, deci are ordinul de complexitate $O(N)$.

În concluzie, algoritmul de rezolvare a acestei probleme are ordinul de complexitate $O(M) + O(M \cdot N) + O(M) + O(N) + O(N^3) + O(N) = O(N^3 + M \cdot N) = O(N \cdot (N^2 + M))$.

2.4.13. Litere

Problema se reduce la determinarea unui cuvânt care a fost codificat folosind transformarea *Burrows-Wheeler*, dacă se cunoaște rezultatul codificării. Modul în care se realizează codificarea este prezentat în enunțul problemei.

Decodificarea cuvântului se realizează folosind următorul algoritm:

- se determină frecvența de apariție a literelor, ceea ce permite obținerea primei coloane a matricei (prima coloană conține întotdeauna literele ordonate lexicografic).
- se construiește un șir de corespondențe A între literele de pe prima coloană și cele de pe ultima, ținând cont de faptul că celei de-a i -a apariții a caracterului c de pe prima coloană îi corespunde cea de-a i -a apariție a caracterului c de pe ultima.
- pentru determinarea cuvântului se scriu literele corespunzătoare pozițiilor $A[1]$, $A[A[1]]$, $A[A[A[1]]]$ etc; pentru aceasta se folosește un indice i care, după fiecare pas va primi valoarea $A[i]$.

Acest algoritm a fost demonstrat matematic de către cei doi cercetători a căror nume au fost date acestei metode.

Analiza complexității

Datele de intrare constau în citirea șirului literelor de pe ultima coloană; deoarece avem N litere, ordinul de complexitate al operației este $O(N)$.

Determinarea frecvențelor aparițiilor literelor se realizează în timp liniar prin simpla parcurgere a șirului care conține literele.

Construirea șirului de corespondențe se realizează tot în timp liniar, deoarece la fiecare pas este realizată câte o corespondență.

Pentru afișarea datelor de ieșire (a cuvântului căutat) se realizează o simplă parcurgere a șirului de corespondențe, deci această operație are ordinul de complexitate $O(N)$.

În concluzie, algoritmul de rezolvare a acestei probleme are ordinul de complexitate $O(N) + O(N) + O(N) + O(N) = O(N)$.

2.4.14. Zăvor

În cele ce urmează vom folosi următoarele denumiri pentru a ne referi la anumite stări ale automatului:

- *stare inițială* (stare de bază) – starea în care se află automatul la început sau după resetare (prima stare);
- *stare finală* (stare de deschidere) – starea în care se află automatul atunci când se deschide cifrul;

- *stare intermediară* – una dintre stările în care se află automatul pe parcursul introducerii parolei corecte (una dintre cele $N - 1$ stări corespunzătoare primelor $N - 1$ cifre ale parolei);
- *stare de eroare* – starea în care se ajunge dacă se recepționează un semnal incorect ($(N + 2)$ -a stare a automatului).

Vom descrie în continuare cele patru situații în care putem detecta că cipul nu funcționează corect:

- cipul poate fi deschis și în una dintre stările intermediare, nu numai în starea finală;
- există posibilitatea de a "sări" peste anumite stări intermediare;
- există posibilitatea de a ajunge într-o anumită stare în mai multe moduri;
- există posibilitatea de a reveni din starea de eroare în una dintre celelalte stări.

În cele ce urmează vom explica pe larg caracteristicile fiecărei situații și vom arăta modul în care poate fi găsită o modalitate alternativă de a deschide cipul dacă a fost detectată o astfel de situație.

Pentru prima situație vom folosi cifrele din parola corectă și, la fiecare pas, vom verifica dacă una dintre stările intermediare i este stare de deschidere.

Parola alternativă va fi formată din cifrele de pe pozițiile 1, 2, ..., i ale parolei corecte.

Pentru a doua situație vom lua în considerare toate perechile i, j ($i < j$) și vom verifica dacă cipul se deschide folosind cifrele de pe pozițiile 1, 2, ..., $i, j + 1$, ..., n , unde n este lungimea parolei corecte.

Parola alternativă va fi formată din cifrele de pe aceste poziții.

Pentru a treia situație vom lua în considerare toate tripletele i, j, k și vom verifica dacă din starea i se poate ajunge în starea j folosind semnalul k , unde semnalul k nu este cifra care duce la trecerea din starea i în starea $i + 1$.

Parola alternativă va fi formată din cifrele de pe pozițiile 1, 2, ..., i ale parolei corecte, semnalul k și cifrele de pe pozițiile $j, j + 1$, ..., n ale parolei corecte.

Pentru a patra situație vom lua toate perechile i, j și vom verifica dacă din starea de eroare putem ajunge în starea i folosind semnalul j . Pentru a ajunge în starea de eroare vom "trimite" la început un semnal z diferit de prima cifră a parolei.

Parola alternativă va fi dată de semnalul z , semnalul j și cifrele de pe pozițiile $i, i + 1$, ..., n ale parolei corecte.

Dacă nu s-a detectat nici o parolă alternativă, aceasta este scrisă în fișierul de ieșire. În caz contrar, în fișierul de ieșire se va scrie șirul de caractere CORECT.

Analiza complexității

Trebuie remarcat faptul că operațiile efectuate de bibliotecă se realizează în timp constant.

Datele de intrare constau în cele n cifre ale parolei corecte, deci citirea acestora are ordinul de complexitate $O(n)$.

Pentru prima situație vom trece pe rând dintr-o stare în alta (pornim din starea inițială și parcurgem stările intermediare) și vom testa la fiecare pas dacă s-a ajuns într-o stare de deschidere. Așadar, ordinul de complexitate al acestei operații este $O(n)$.

Pentru cea de-a doua situație există $n \cdot (n - 1) / 2$ perechi (i, j) pe care le vom lua în considerare. Pentru fiecare astfel de pereche vom parcurge stările intermediare corespunzătoare (vor exista cel mult $n - 1$ astfel de stări), deci ordinul de complexitate al operațiilor efectuate pentru fiecare pereche este $O(n)$. Așadar, pentru cea de-a doua situație ordinul de complexitate al tuturor operațiilor este $O(n^2) \cdot O(n) = O(n^3)$.

Pentru cea de-a treia situație există n^2 perechi (i, j) și $9 \cdot n^2$ triplete (i, j, k) . Pentru fiecare triplet vom parcurge stările intermediare corespunzătoare care vor fi în număr de cel mult $2 \cdot n + 1$, deci ordinul de complexitate al operațiilor efectuate pentru fiecare triplet este $O(n)$. Așadar, pentru cea de-a treia situație ordinul de complexitate al tuturor operațiilor este $O(9) \cdot O(n^2) \cdot O(n) = 9 \cdot O(1) \cdot O(n^2) \cdot O(n) = O(1) \cdot O(n^2) \cdot O(n) = O(n^3)$.

Pentru cea de-a patra situație există $10 \cdot n$ perechi (i, j) și pentru fiecare dintre acestea vom parcurge stările intermediare corespunzătoare (cel mult $n + 1$ astfel de stări), deci ordinul de complexitate al operațiilor efectuate pentru fiecare pereche este $O(n)$. Așadar, pentru cea de-a patra situație ordinul de complexitate al tuturor operațiilor este $O(10) \cdot O(n) \cdot O(n) = 10 \cdot O(1) \cdot O(n) \cdot O(n) = O(1) \cdot O(n) \cdot O(n) = O(n^2)$.

În momentul în care detectăm o posibilitate alternativă de deschidere a cifrului, va trebui să construim noua parolă. Operația se realizează în timp liniar deoarece, noua parolă va conține cel mult $2 \cdot n + 1$ cifre.

În final, vom scrie parola găsită sau cuvântul CORECT, operație realizabilă în timp liniar (dacă a fost găsită o parolă alternativă) sau constant (dacă nu a fost găsită o astfel de parolă).

În concluzie, algoritmul de rezolvare a acestei probleme are ordinul de complexitate $O(n) + O(n) + O(n^3) + O(n^3) + O(n^2) + O(n) + O(n) = O(n^3)$.